5 İKİNCİKÂNUN 1941
PAZAR
Üçüncü Yıl - No. 964

Yeni Sabah

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

İdare Yeri
Nuruosmaniye, No. 84 İstanbul
Telgraf: YENİ SABAH İstanbul
TELEFON: 20795
Her yerde 5 kuruş

Hitler ne yapacak?

İstilânın mukaddemesini teşkil eden tayyare muharebelerindeki mağlûbiyeti Hitleri bütün bütün ümidsiz bir vaziyete düşürmüştür.

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Herkesde bu merak. Ne yapacak? Her çareye baş vura vura mağlûb olacak ve nazi rejimi yer yüzünden kalkacak. Sporda bazan tarafların berabere kaldıkları olur. Bu harbde böyle bir netice teminine de imkân yoktur. Çünkü İngilizler "berabere kalma,, tarzında bir sulh kabul edecek olsalardı şimdiye kadar harb çoktan nihayete ererdi. Hitler Lehistanı istilâ ettikten sonra, böyle bir sulh teklifinde bulundu. Fakat garb demokrasileri bu teklifi istihfaf ile reddettiler ve her şeyden evvel Çekoslovakya ile Lehistan topraklarının tahliyesini istediler. Harb devam etti; Fransa yıkıldı; İngiltere Flandres'de büyük maddî zayiat verdikten sonra Avrupa kıtasındaki kuvvetlerinin hemen kâffesini İngiltereye çekmeğe muvaffak oldu. Fakat vaziyet İngiltere için çok vahim, hattâ ümidsiz görünüyordu. En yakın dostlar bile bedbinliğe düşüyorlardı. Böyle bir anda, Hitler yine sulh teklifinde bulundu. Bu kadar buhranlı bir mevkie düşmüş olan İngilizler cevab vermeğe bile tenezzül etmediler ve muharebeye devam ettiler.

Bunlar bütün dünyanın gözü önünde cereyan etmiş objektif vakıalardır. Bu hakikat neyi isbat eder? Almanya ve arkası sıra İtalya garb demokrasilerini ve bilhassa İngiltereyi kat'i surette ezebileceklerine emin değildirler. Onun için, bazı memleketleri zabtettikten sonra İngilizlerle işi tatlıya bağlamak çaresini arıyorlar. Fakat İngiltere Almanyayı da İtalyayı da ezeceğine emindir; onun için, onların sulh tekliflerine kulak asmıyor ve mücadelede devam ediyor.

Geçen haziranda, yani bundan altı ay evvel, zahiren en zayıf göründüğü günlerde, Almanyanın sulh teklifine hiç ehemmiyet vermiyor. İngiltere acaba hesablarında yanılmış mıdır? Acaba o zaman beslediği ümidler boşa çıkmış ve İngilterenin vaziyeti altı ay evvelkine nisbetle daha fenalaşmış mıdır? Bu suallerin hiç birine azacık akıl ve muhakemesi olan bir insanın "evet,, diye cevab verebilmesine imkân yoktur.

İngilterenin vaziyeti bundan altı ay evvelkine nazaran fenalaşmak şöyle dursun, bilâkis kıyas kabul etmiyecek derecede kuvvetlendiği her şeyde göze çarpıyor. İngiliz tayyareleri Norveçten başlıyarak bütün garbî Avrupa sahillerinde ve merkezî Avrupada hücumlarda bulunduktan başka Yunanistana yardım edebiliyorlar. şimalî Afrikada İtalyanları, Almanlara yalvarmağa mecbur edecek derecede, eziyorlar, şarkî Afrikada ve Habeşistanda İtalyan mevzilerine bomba yağdırıyorlar. Aynı zamanda, bütün Alman tayyarelerine hedef teşkil eden küçücük İngiltere adası üzerinde de kahramanca müdafaa harbi yapıyorlar. Bugün gözönünde olan bu muvaffakiyet yarın Amerikanın bütün kabiliyeti ile çalışması neticesinde sel gibi akacak tayyareler de işe karışınca muhakkak bir zafer şeklini almaması kabil midir?

Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu sayfa 5 sü 1 de)

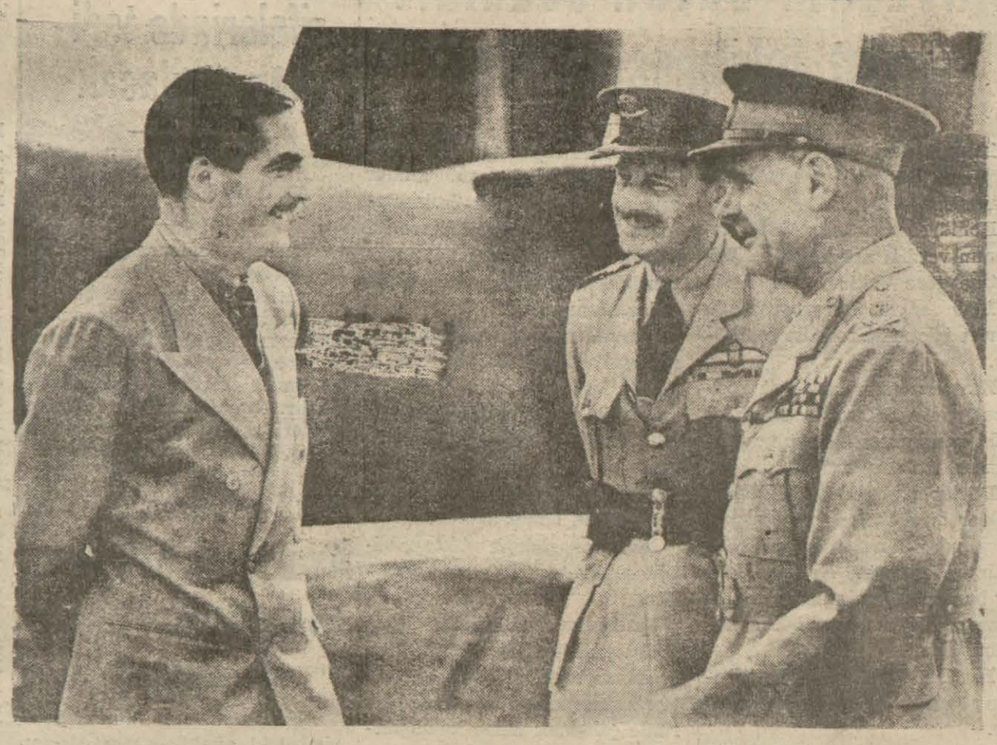

İngiliz Hariciye Nazırı Eden, Harbiye Nazırı iken Mısıra gelerde yaptığı seyahatte İngiliz Yakınşark orduları Başkumandanı General Wavel ile konuşurken...

İngilizlerle yeni müzakerelere başlanıyor

N. Menemencioğlunun riyasetinde bir toplantı yapıldı

İngilizlerden alınacak mallar tesbit ediliyor

ANKARA, (Husust) — Bugün Ankarada Hariciye Vekâletinde Vekâlet Umumi Kâtibi Numan Menemencioğlu'nun başkanlığında Balid Nazmi'nin iştirak ettiği bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantı İngiltereden getirilecek her türlü malzemenin çeşidleri tayin edilmek üzere inkıtasız olarak devam edecek ve netice İngiltere'nin Türkiyedeki ticaret mümessilliğine bildirilerek karşılıklı mübadelenin derhal teminine geçilecektir.

BARDİA merkez istihkâmları düştü

Taarruz 30 saat süren müdhiş bir bombardımandan sonra oldu

Garnizon müdafilerinin dörtte biri esir düştü

Londra, 4 (a.a.) — Reuter:

Bardianın müdafaa hatlarını delen imparatorluk kuvvetlerinin o kadar müdhiş bir mukavemetle karşılaşmamış oldukları anlaşılmaktadır. Halbuki İtalyan kumandanlığının şimdi merkez ihtiyat kuvvetlerini de ileri sürmüş olması muhtemeldir. Garnizon umumî karargâhının liman yakınındaki vadide bulunan kuru bir nehir yatağında bulunduğu muhakkaktır ve bu karargâhın pek ehemmiyetli bir surette tahkim edilmiş olduğu derpiş edilebilir. Şimdiki taarruzun kuvvetlerimizi bu vadiye kadar inmeğe mecbur etmiyeceği zannedilmektedir. Denize hâkim olmıyan İtalyanlar limandan istifade edemiyecekleri için bu vadinin müdafaası pek cesurane olmakla beraber faydalı da olacak gibi görünmemektedir. Tobruktaki İtalyan kıtaatının bir mukabil taarruzu pek tabiî olarak beklenebilirse de şimdiye kadar Londraya böyle bir mukabil taarruzu bildiren hiçbir haber gelmemiştir.

Garnizonun Dörtte Biri Esir

Kahire, 4 (a.a.) — Reuter a-

(Sonu sayfa 5 sü 2 de)

"İtalyanlar Türkiyeyi korkutmak istiyorlarsa zamanı fena seçmişlerdir,,

Hitler Onikiadayı bize rüşvet olarak teklif etmiş

Londra, 4 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor.

Times gazetesini diplomatik muharriri, B. Hitlerin, memleketine göre tâbiye değiştirerek Balkanlarda ikargaşalık çıkarmağa uğraştığı hakkında deliller mevcud bulunduğunu yazmaktadır. Her şeyden evvel B. Hitler Arnavudluğa ve Trablusgarba birkaç hava filosu göndererek İtalyanların maneviyatını yükseltmeğe teşebbüs etmiştir. Bu suretle İtalya gittikçe Alman himayesine girmektedir.

Bundan sonra B. Hitler Bulgarista nüzerine diplomatik bir tazyik yaparak belki Yunanistanın doğu şimalinde Alman nüfuzunu arttırmak istemektedir.

Bulgar Başvekili B. Filof'un

(Sonu sayfa 5 sü 7 de)

HAVA akınları yeniden şiddetlendi

Almanlar Bristol şehrine geniş bir hava hücumu yaptılar

Londra, 4 (a.a.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Dün gece İngiliz bombardı-

(Sonu sayfa 5 sü 3 te)

Yunanlıların Türk matbuatına sempatisi

Yunan gazeteleri "Yeni Sabahın,, neşriyatını tebarüz ettiriyorlar

Atina, 4 (a.a.) — "Gecikmiştir,, Atina ajansı bildiriyor:

Atina, Selânik, Patras ve Yunanistanın sair şehirlerinde çıkan gazetelerle Göricede çıkan Pelasgos gazetesi, Türk gazetecilerinden Yunus Nadi, Hüseyin Cahid Yalçın ve Necmeddin Sadak tarafından Atina ajansına gönderilen makaleleri tebarüz ettiriyorlar.

(Sonu sayfa 5 sü 5 te)

Mühim bir kararname

FİYAT MÜRAKABE UMUM MÜDÜRLÜĞÜ KURULUYOR

İhtikâr suçluları umum müdürlük tarafından tecziye edilecek

Ankara, (Husust) — Ticaret Vekâletince hazırlanan ve Başvekâlete sevkedilen kararnamelerle fiyatları kontrol ve mürakabe umum müdürlüğü tesis edilecek ve fiyatları mürakabe umum müdürlüğüne bazı salâhiyetler verilecektir. Bu salâhiyetler şunlardır:

1 — Konan fiyatlardan yukarıya fiyatla mal satanlar resen umum müdürlükçe tecziye edileceklerdir.

2 — Umum müdürlük şikâyet üzerine veya resen harekete geçebilecektir.

Bu teşkilât şimdilik stanbul, İzmir ve Ankarada faaliyete geçecek ve ihtiyaca göre memleketin diğer mıntakalarına da teşmil edilecektir.

Valinin ziyafeti

Vali ve Belediye Reisi Dr.Lütfi Kırdar, Taksim Belediye gazinosunda Parti ve Matbuat erkânına bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette Vali muavinleri, Belediye erkânı ve Parti vilâyet idare heyeti azalarile matbuat erkânı hazır bulunmuştur.

Yukarıdaki resim ziyafetten bir anı göstermektedir.

Silivri kazazedelerine yardım

Ankara, 4 (a.a.) — Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden:

Silivrinin Cambaz burnu önünde hava muhalefetinden batmış olan Uruguay bandralı Salvatura isimli yelkenliden hali hayatta kalan 120 Musevinin mübrem ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere 1200 lira muavenette bulunulmuştur.

Kanlı bir vak'a

Dün gece beş sarhoş bıçaklarla birbirine girdi

Dün gece saat on buçuk raddelerinde Gedikpaşada, Gedikpaşa fırını önünde çok kanlı bir vaka olmuş ve beş kişi birbirine girerek bıçaklarla yekdiğerini yaralamışlardır.

Gedikpaşada oturan sıvacı ve boyacı Paravon ile arkadaşı Mıgır ve diğer taraftan Vahe ve Mustafa ile Süreyya yine Gedikpaşa yokuşundaki meyhanede birçok içtikten sonra henüz anlaşılamıyan bir sebebden dolayı kavgaya tutuşmuşlardır. Dördünün de son derece sarhoş olmaları kavgayı süratle kızıştırmış ve hepsi derhal tokat, sille, yumrukla kavgaya girişmişlerdir. Bu arada Paravon adındaki sıvacı yüzüne ve başına kocaman bir taş yiyerek ağız ve burnundan kanlar aka aka Hamam sokağına kadar giderek

(Sonu sayfa 5 sü 4 te)

Mehmedcik Kupası

(Yazısı 4 üncü sahifemizde

Pamuk kongresi dün dağıldı

Vekil kongre dileklerinin yapılacağını söyledi

Ankara, 4 (a.a.) — Pamuk kongresi bugün İzmir mebusu Rahmi Gökenin reisliği altında son toplantısını yapmış ve komisyonlar tarafından hazırlanmış olan raporları okunarak bunlar üzerinde görüşülüp kararlar verilmiştir.

Komisyonlar, bu raporlarında Çukurova bölgesinde Klevland yerine akala pamuğunun ikame edilmesi temennisinde bulunmuşlar ve memleketimizde pamuk ziraatinin inkişafını temin edecek daha bir çok dilekleri kongre umumî heyetinin tasvibine arzetmişlerdir.

Bu raporlarda hassaten millî Şefimizin memleket pamuk rekoltesinin ilk hamlede 500 bin balyeye çıkarılması hakkında vermiş oldukları yüksek direktiflerinin tahakkuku için pamuk müstahsillerinin bütün gayretlerini sarfetmekte oldukları ve Cümhuriyet hükümetimizin bu mühim gayeye erişmek üzere almış olduğu tedbirler şükran ve minnetle tebarüz ettirilmiştir.

Kongre, bu çok verimli ve faydalı toplantıyı hazırladığından ve pamuk müstahsillerine verdiği kıymetli öğüdlerden dolayı Ziraat Vekili Muhlis Erkmene saygı ve şükranlarını arzettikten sonra Vekilin kongre dileklerinin yerine getirilmesi için imkân dahilinde olan her şeyin yapılacağını tebarüz ettiren kapama nutkunu alkışlarla dinlemiş ve toplantısına nihayet vermiştir.

SABAHTAN SABAHA:

Görünürde Almanların bir ümidi ingiltere istilâsına kalmıştır

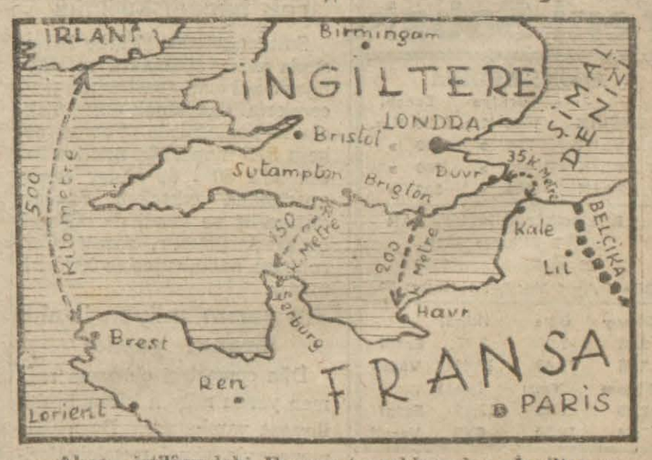

Alman istilâsındaki Fransız topraklarından İngiltereye mesafeleri gösterir harita..

Aylardanberi Avrupa kıt'asında İngiliz ve Alman harbi deniz ve hava çarpışmalarına inhisar ediyor. Görülüyor ki şehirlerin yakılıb yıkılması ne İn-

(Sonu sayfa 4 sü 4 te)

HİNDİSTANA DAİR

Lâburda bütün hududa yakın şehirlerde olduğu gibi müslümanlar ekseriyettedir

YAZAN :
HALİDE EDİB
No. 39

İşte Seyid Ahmed onun için kendi zamanındaki yakın şark Türkünün başlığını talebenin başına geçirmiştir. Seyid Ahmed mektebini bugün açsa talebeye Türkün bugün giydiği başlığı giydirecekti. Mesele bu başlığın şekli değil onun Seyid Ahmedin kafasında ifade ettiği şey. İstiklâl hasreti!

Labore ve Lahure'lılar

— XI —

Bahçeleri sayısız, sokakları temiz, havası aydınlık çok sevimli bir şehir. İlk defa burada sefaletle sefahatin, fukarahkla zenginliğin, bir taraftan kalbi parçalıyan, bir taraftan göz kamaştıran nümunelerini görmedim. Bunun için her sofrada rahat yemek yedim.

Burada aşağı yukarı herkes dinç, beti benzi yerinde, herkesin karnı tok sırtı pek.

Lâhurda birbirine benzemiyen pek çok tipler var: kısa uzun; kara sarı, telâşlı sakin; geveze sükûti... Bir o kadar da cereyan olduğu için insan bir volkan üstünde oturuyor gibi. Söylediği şey bir tarafı memnun ederse öbür tarafı kızdırıyor.

Lâhurda bütün hududa yakın şehirlerle olduğu gibi müslümanlar ekseriyettedir. Onlardan sonra (Sikh) ler gelir. Hindular küçük bir ekalliyettir.

Fakat Müslüman ekseriyeti deyince unutulmaması lâzım başka bir nokta vardır: İslâm ismi altında dünyada ne kadar mezheb varsa orada bir koleksiyonunu bulursunuz. Maamafih en mühim olanı Sünni ve Ahmedilerdir. Ahmedi yeni bir mezhebdir. Yani on dokuzuncu asrın sonlarına doğru teessüs etmiştir. Din tarihi talebesini alâkadar edecek bir hayli noktası olduğu için burada pek kısa olarak hülâsa edeceğim:

Ahmedilikte ilk dikkate çarpan şey Hindistan topraklarında mebzul yetişen terkip (1) zihniyetidir. Orada her şeyi birleştirib bir kül haline mfhyp birine karıştırıb birleştirib bir kül haline sokmak istiyen daimi bir temayül var. Başka bir yerde "Hinduizm,, in nerede başlayıb nerede bittiği belli olmıyan nüphem ve geniş hududları vardır, derken İslâmiyetin zihniyet hudutları vazih ve muayyendir cemiştim. Bana, Ahmediler zihniyet itibariyle bu hususta "Hinduizm,, den müteessir olmuşlar gibi geldi.

Bu mezhebin müessisi Gulâm Ahmed isminde bir adamdır. "Sünni,, lerden başlıca ayrıldıkları iki nokta Hazreti İsanın doğumu ve ölümüdür. Onlara göre Mehdi Hazreti İsadır. Ahmediliği o Hindistana getirmiş, yani Gulâm Ahmed Hazreti İsanın dirilmiş ve İslâmiyeti yeniden ihya için gelmiş bir şeklidir. Bu adam mezhebinin esaslarını 1880 de neşrettiği bir eserde ilân etmişti. Kendisi 1908 de ölmüştür.

Ahmedilerin İngilizce bir kuran tercümesi de vardır. Onda öteki tefsirlerden ayrılan bazı noktalar vardır. En mühimmi cihad kelimesinin mânasıdır: Ahmediler sulh taraftarı olduğu için bu kelimeyi fikri bir mücadele, daha doğrusu İslâmiyet propagandası diye tefsir ediyorlar. Bu mezhebin münakkitleri, bu noktada İngiliz tesirinin büyük bir âmil olduğunu söyler, hattâ İngilizlerin bu teşekküle para verdiğini iddia edenler bile vardır. Ne kadar doğru olduğunu bilemem fakat her halde hudud halkı İngiliz idaresine muarız ve hiçbir zaman silâhı elinden bırakmadığı için hududda böyle sulhe taraftar bir İslâm mezhebini iyi gözle görmediğine şüphe yoktur.

Ahmedilerin bir çok neşriyatı olduğu gibi şarkta ve bilhassa garbda kuvvetli misyoner teşkilâtı vardır. İngilterede Müslüman olan İngilizlerin ekserisi Ahmedidir, orada bir camileri de vardır. Bir adam Hindistana ayak atar atmaz her gün masasının üstünde Ahmedilerden gelen bir risale bulur. Her halde onlara itiraz edenler de dahil olduğu halde herkes onların propaganda kabiliyetini ve teşkilâtlarının mükemmeliyetini takdir ediyor. Son zamanlarda bunlar ikiye ayrılmışlardır, yani aralarında "kadiyan,, ismini taşıyan bir fırka daha çıkmıştır. Bilhassa bu yeni fırkada bir hayli münevver Müslüman vardır.

Bundan başka da Lâhur bir ilim ve neşriyat merkezidir. Lâhurlunun nihayetsiz bir tecessüsü var, matbaacılık hayli ilerde olduğu gibi pek çok tetkik eserleri neşrediyorlar.

(Arkası var)

(1) *Syncretizm.*

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Krş.	2700 Krş.
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

5 İkincikânun 1941 PAZAR
7 Zilhicce 1359
23 Birincikânun 1356
Gün 5 Ay 1 Yıl: 941 . Kasım 59

Güneş	Öğle	İkindi	
2.33	7.25	9.47	Ezani
8.26	13.49	15.41	Vasati
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	1.38	12.46	Ezani
17.54	19.30	6.40	Vasati

DİKKAT

«Yeni Sabah» a gönderilen yazılar ve evrak neşredilsin edilmesin iade olunmaz ve bunların kaybolmalarından dolayı hiç bir mesuliyet kabul edilmez.

ŞEHİR HABERLERİ

POLİSDE

Bir günde kaç kişi belediye cezası verdi

Belediye talimatnamesine mugayir hareketleri görülenler hakkında şiddetli bir kontrol devam etmektedir. Bu kabilden olmak üzere evvelki gün tramvaylardan atladıkları görülen 21 kişiden birer lira peşin para cezası alınmıştır.

Bundan maada numarasız bisiklet kullanan bir kişiye ve vesikasız şoför kullanan bir oto sahibine, arabasına fazla yük yükliyen üç arabacıya ve muhtelif suçlardan dolayı da sekiz şoföre ceza zabıtları kesilmiştir. Ayrıca dilendikleri görülen 6 kişi de adliyeye verilmişlerdir. Bu suretle bir günde 40 kişi belediye tarafından cezaya mahkûm olmuşlardır.

Bir Hatice diğer bir Haticeyi makasla yaralamış

Yeşilköyde istasyon caddesinde numarası olmayan evde oturan Hatice Akıl ile komşusu diğer Hatice Özgel kavga etmişler ve ikinci Hatice birinci Haticeyi makasla yaraladığından yakalanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Camlarla birlikte düşerek bacağı kırılmış

Sultanahmedde Türbe karşısında yeni yapılmakta ve Hayriyeye aid olan apartmanın pencerelerini camlamak üzere Taksimde Yenişehirde Tavşan sokağı 8/5 numarada mukim Sadık Atlı 50 - 60 kadar camla apartmana çıkarken camları düşürmüş ve kendi de düşerek bacağı kırılmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Dün yarım milyon liralık ihracat yapıldı

Dün cumartesi olmasına rağmen yarım milyon küsur liralık ihracat yapılmıştır. Bu mallar meyanında şimal memleketlerine tütün, deri, tiftik, Macaristana keten tiftik ve fındık, İsviçreye tiftik, Rumanyaya susam, mandalina, kestane göndereilmiştir.

OKUYUCU DİYOR Kİ:

Sinema biletlerine yapıştırılan yardım pulları

Sözüne itimad edilir bir zattan aldığımız bir mektubda sinema biletleriyle birlikte Verem mücadele cemiyetine yardım için verilen iane pullarının bazı sinemalarda, bedelleri müşteriden alındığı halde, yapıştırılmamakta olduğu bildirilmektedir. Okuyucumuz bu şikâyetini neşrederek sinema sahiblerinin dikkat nazarlarını çekmemizi istemekte ve:

"Zira kişilerde cereyan eden bu halden sinema sahib ve müdürlerinin her halde malûmatları yoktur. Ben eminim ki bunu haber alsalar gişe memurlarına derhal yol verirler,, Demektedir.

Okuyucumuz bu hususta icab ederse bazı sinema isimlerini de zikredebileceğini söylemekte ve gerek müşterinin gerekse müessese sahibinin seve seve iştirak ettiği bir emri hayırı baltalamak istiyen insafsız bazı gişe memurlarının bu çirkin hale bir nihayet vermelerini istemektedir.

Almanyadan gelecek cam eşya

Almanyadan getirilecek mallar için Vekâlete gönderilen beyannamelerden tıbbi ecza ve boya için hazırlanan listeler şehrimize gönderilmiş ve alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Haber aldığımıza göre Ticaret Vekâleti bundan sonra Almanyadan getirilecek ham eşya listelerini hazırlamıştır. Bu listeler birkaç güne kadar şehrimize gönderilecek ve alâkadarlar Mıntaka Ticaret Müdürlüğüne müracaatla kendilerine ayrılan idhal hakkını öğreneceklerdir. Bundan sonra idhalât için Vekâletten müsaâde istenecektir.

BELEDİYEDE

21 Muhtekir daha yakalandı

Belediye müfettişleri Kadıköyünde 10, ve Üsküdarda 11 muhtekir tesbit ederek haklarında zabıt varakası tutmuşlardır. Bu muhtekirler derhal adliyeye teslim olunmuştur.

Asker aileleri için verilen paralara itiraz

Asker ailelerine yapılacak yardım için, kendilerine tahakkuk ettirilen yardım mikdarlarına itiraz edenlerin itirazlarını tetkik etmek üzere yarın vilâyette kaymakamların iştirakile bir toplantı yapılacaktır. Toplantıya vali muavini Ahmed Kınık riyaset edecek ve itirazlar birer birer tetkik olunacaktır.

Şehrimizde yeniden ağaç dikiliyor

İstanbul belediyesi geçen sene zarfında şehrin birçok mıntakalarına diktiği fidanların tutmadığını görerek bunun sebebini araştırmaktadır. Tutmayan fidanlar yerine bu sene yeniden fidan dikilecek ve tutmaları için lâzım gelen tedbirler alınacaktır.

Mayi amonyak buhranı önlendi

İstanbul belediyesi Rumanyadan 1500 kilo mayi amonyak temin etmiştir. Yakında amonyak nakline mahsus çelik tüpler Rumanyaya gönderilerek amonyak şehrimize getirtilecektir.

Bu suretle amonyak buhranı önlenmiş olacaktır.

Bir sinemanın kalorifer bacası tutuştu

Evvelki gece Beyoğlu İstiklâl caddesinde Lâle sinemasının kalorifer bacası kurumları tutuşmuş ve derhal yetişen itfaiye tarafından ateşin büyüyüp sirayet etmesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Kurban Bayramında Türk Hava Kurumuna yapacağınız yardımların tutarı Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Hava Kurumu arasında taksim edilecek ve cümbrem memleket ihtiyaçlarına harcanacaktır.

Havzanın bütün ocakları devlet işletmesine geçti

Zonguldakta yeni çıkmağa başlıyan "Kömür,, gazetesinde okuduk:

Kömür havzamızda, 3851 kanunun verdiği satınalma salâhiyetine göre Vekiller heyetinin 2/1289 sayılı kararnamesiyle devlet işletmesi teessüs etmiştir.

Kararnamenin tatbikine geçilerek sonteşrin ayında bütün kömür ocaklarının tesisat ve envanteri tesbit edilmiştir.

Devlet işletmesiyle bütün ocaklar birleştirilmiş ve Etibank tarafından kurulan Ereğli Kömürleri İşletmesi eline geçerek ay başına kadar bu müessese adına devir ve teslim işleri bitirilmiştir.

E. K. İ. 6 İlkkânundan itibaren ocakları işletmeğe başlamıştır.

Madenler umum müdürü Kemal Balkar ve mühendis Halil Pekmez, Etibank umum müdürü Reşit Osman Gencer ve mütehassıslar gelerek intikalin tanzim ve idaresiyle yakından meşgul olmuşlardır.

İntikal işleri, normal faaliyet ve istihsalât aksamaksızın cereyan etmiştir.

Ereğli kömürleri işletmesi, derhal kadro ve teşkilâtını tanzim etmiş, ocakların bütün memur ve müstahdemlerine - hiç bir kimseyi açıkta bırakmıyarak - müessesede vazife vermiştir.

Ereğli kömürleri işletmesi havzayı dört işletme bölgesine ayırmıştır. Her bölgenin idaresi başında bir başmühendis vardır. Mühendis Yusuf Gürata (Üzülmez) ve mühendis Baha Arsan (Kozlu) ve mühendis Talât Tan (Gelik) ve mühendis İhsan Ayla (Ereğli) bölgeleri başmühendisliklerine tayin edilmişlerdir.

İşletmede bir umumi müdür muavinliği ve ticaret - hukuk ve idare işlerine bakmak üzere iki müdürlük ile bir istihsalât müdürlüğü ve bir baş müşavirlik ihdas olunmuştur.

Umumi müdür muavinliğine mühendis Nadir Hakkı Önen, idare - hukuk işleri müdürlüğüne Şakir Ataman, ticaret işleri müdürlüğüne Cemal Durusoy geçmişlerdir.

İstihsal müdürlüğü ve baş müşavirlik, henüz açıktır.

Mühendis Behçet Oktay, bütün ocakların mes'ul müdürüdür.

Muhasebe müdürlüğüne Azmi Dölen getirilmiştir. Devredilen ocakların memurlarından bazıları, müeseselerinin tasfiye işlerinde çalışmak üzere kalmışlardır.

Ereğli kömürleri işletmesi, bu suretle teşkilâtını tamamlıyarak madenlerin normal idaresini sür'atle tanzim ve tesis etmiştir.

Havza tarihinde mühim bir dönüm teşkil eden bu hâdiseyi kaydederken, millî endüstrimizin ekmeği ve millî müdafaanın belkemiği olan kömür servetlerimizi işletmek gibi geniş mes'uliyetli büyük bir vazifeyi üzerine almış bulunan Ereğli kömürleri işletmesine ve müessesenin dolgun enerjili ve çalışkan umumî müdürü Bedri Bekiroğluna ve kıymetli arkadaşlarına candan başarı dileriz.

Yunanistana arpa gönderiliyor

Yunanistana satılan 2 000 ton arpanın sevkine bugünlerde başlanacaktır. Bu malların bir kısmı deniz yolile gönderilmektedir.

Paylaşılamıyan kız!

Ustasile yukarıya kapanınca kızılca kıyamet kopmuş...

Dün öğleden sonra nöbetçi mahkemesi olan sekizinci asliye cezada bir cürmü meşhud davasına bakıldı. Esas iddia ve adliyeye gönderiliş sebebi "Hakaret,, di. Fakat yapılan duruşmada hakaretin tamamen vukuunu tesbit için birden fazla şahid bulunamadığından suç sabit olamıyarak muhakeme "Beraet kararı,, ile neticelendi.

Ancak bu alelâde görülen hakaret davasının muhakeme safahatında öyle bir macera ve öyle itiraflar bulunuyordu ki evvelden meraka ve hayrete değerdi. Bunun için bu vak'ayı kısaca ve yapılan iddia ile şahidlerin ifadelerine göre yazıyoruz:

Kumkapıda oturan ve Mahmudpaşada Tarakçılarda terzilik eden Vahan Aleksanın ötedenberi Feriköyünde Tepeüstü 16 sayıda otudan Zaruhi isminde bir kız çırağı vardır. Zaruhi çok güzel bir kız olduğundan hemen bütün Mahmudpaşa ile Feriköy ve Kurtuluş gençleri peşinden dolaşmakta ve biribirine girmektedirler. Zaruhi ise hiç kimseye ehemmiyet vermediğinden henüz genç bir delikanlı olan ustası Vahandan herkes şüphelenmekte ve genç kızın onunla münasebette bulunduğunu fehmederek çekememektedirler. Bu yüzden her fırsatta ve her vesile ile bu dükkânın önünde kavgalar, gürültüler olmaktadır. Nihayet Vahan bu dertten kurtulmak için güzel çırağı Topkapıda oturan ve ayni semtte karyolacılık eden Süren Yavukyan isminde bir genç le nişanlamak için önayak olmuş ve söz kesilip yüzük ölçüleri bile alınmıştır.

Fakat sonra nedense bu hali hoş görmemiş ve kendi yaptığı işi yine kendi bozarak kızı sözlüsünden ayırmış ve yine dükkânında çırak olarak çalıştırmağa başlamıştır.

Süren ise yavuklusunu fazla sevdiğinden peşini bırakamamış ve nihayet evvelki akşam saat yediye doğru arkadaşlarından Agop ile terzinin dükkânı önünde dolaşmağa başlamışlardır.

İşte tam bu sırada Vahan güzel çırağını dükkânın üst odasına çıkarmış, kendi de içeriden kapıyı kilidleyip kızın yanına çıkarak yarım saat kadar gözükmez olmuşlardır. Delikanlılar bunu görünce komşu dükkân sahiplerinden Hakkı ile diğer Süren'e haber vermişler:

— Terzi yine kızı yukarıya attı. Bir saattir inmiyorlar. Ne yapalım?..

— Diğerleri ise:

— Sizin ne üstünüze vazife işinize gidin yahu!. Diye bir tarafdan da Vahana çıraklarını koşturup kopması muhtemel bir gürültüden haberdar etmişlerdir.

Fakat Vahan gayet metin ve memnun bir halde:

— Ben yapacağımı yaptım. Diye cevab verirken kızın yavuklusu Süren ile Agop tarafından hakarete maruz kalmıştır. Hattâ ikisi birden:

— Sen kızı fenalık için yukarıya çıkardın, demişlerdir.

Bunun üzerine güzel Zaruhi ve ustası Vahan davacı olmuşlar.. iş mahkemeye kadar gelmiştir.

Ancak bu hakareti duyan bir tek bekçiden başka kimse bulunamadığından suç tamamile tekevvün etmiş telâkki edilmiyerek Süren ile Agop hakkında beraet kararı verilmiştir. Suçlular gayet memnun ve usta ile çırak ise... suratlarını asık ve mahzun bir halde adliyeden çıkmışlardır.

Eğlence yerleri tarifelerinde tadilât yapılacak

İktisad müdürlüğü vaziyeti tedkik ediyor

Gazino ve eğlence yerleri sahipleri belediyeye müracaat ederek belediye tarafından bundan bir müddet evvel hazırlanan tarifelerin bugünkü hayat pahalılığı karşısında tadiline zaruret hasıl olduğunu iddia etmişlerdir. Gazinocular ve eğlence yerleri sahipleri bu tarifelerde esaslı tadilât istemektedirler.

Tadili istenen tarifeler bilhassa 3 üncü sınıfa aid tarifelerdir.

Ayakkabı satışlarının mürakabesine başlandı

Fiyat mürakabe bürosu şehrimizdeki ayakkabı satışlarını tedkik etmeğe başlamıştır. Bu satışlarda ihtikâra mâni olmak için ilk olarak 937 - 938 senelerindeki ayakkabı satışlarile ilk madde fiyatları gözden geçirilmektedir. Bundan sonra halihazırdaki iptidai maddeler ve satış fiyatları tedkik ettirilerek kâr nisbetleri tahakkuk ettirilecektir. Bu tedkikler neticesinde harbden evvelki kazançtan fazla kâr temin edenler ihtikâr suçile adliyeye teslim edileceklerdir. Diğer taraftan hayat pahalılığı yüzünden memurların maaşları yükselmemiş ve bunlar yüzde 20 nisbetinde hayat pahalılığını yüklenmiş bulunmaktadır. Bu itibarla harbden evvel yüzde 20 kazanan ayakkabıcı ve mümasili sanat erbabına bu defa yüzde 15 kâr haddi bırakılacaktır.

HALKEVLERİ

Konferans

Eminönü Halkevinden:

6/1/941 pazartesi günü saat (18) de Evimizin Cağaloğlundaki salonunda Üniversite Edebiyat Fakültesi profesörlerinden (Halk nedir) mevzulu bir konferans verilecektir. Davetiye yoktur.

MAARİFDE

Mekteblerin topladığı eşya

İstanbul okulları son 3 gün içinde askerlerimize gönderilmek üzere 35 bin parça eşya toplamışlardır.

MÜTEFERRİK

Yeşilaylıların çayı

11/1/941 cumartesi günü saat 15 den 20 ye kadar Maksimde verilecek olan çay Yeşilaylılar tarafından alâka ile karşılanmaktadır.

Çayın daha neşeli geçmesini temin etmek üzere muhtelif eğlenceler de tertip edilmiştir.

Davetiyeler her gün, Sirkeci Şahinpaşa oteli sırası No. 61 den temin edilebilir.

Yeni Kars valisi dün gitti

Kars valiliğine tayin olunan vali muavini Hüdai Karataban dün 15.30 ekspresile Ankara tarikile Karsa hareket etmiştir.

Yeni Kars valisi Haydarpaşa garında Vali ve Belediye Reis muavinleri, Belediye ve Vilâyet erkânile dostları tarafından uğurlanmıştır.

İtalyaya ihraç edilemiyen mallar

Türk - İtalyan klering anlaşmasının meriyetten kalktığı bir kânunusani tarihinden evvel İtalyaya gönderilmek için lisansı alınan malların ihracatına İstanbul gümrükler başmüdürlüğü müsaade etmemiştir. Bu sebeble bazı ihracatçılar ticaret ve gümrük İnhisarlar Vekâletine müracaat ederek anlaşmanın bittiği tarihten evvel satılan bu mallara aid evrakı müsbitenin ibrazı suretile ihracatına müsaade edilmesini istemişlerdir.

İlim Köşesi

Yazan:
Prof. Salih Murad Uzdilek

Keşifler, ihtiralar

Elektrolitik Demir

İnsanlar yüzlerce hattâ binlerce senelerdenberi demiri filizinden ateşle çıkarmaktadırlar. Filizleri, bunların erimesine hizmet eden malzemeyi, eritmek için icab eden mahrukatı bugünkü mikyasta bir araya getirebilmek için büyük mikyasda nakliyata ihtiyaç vardır. Mahrukat membalarından uzaklarda olan demir filizleri elektriği ucuza mal eden su selâlelerine yakın bulunabilir. İlim adamları demiri filizinden elektrik usuliyle istihsali üzerinde senelerdenberi tecrübeler yapmaktadırlar.

Bizi alâkadar eden diğer bir mesele var. Bu kadar büyük bir enerji sarfiyle istihsal edilen demir ve çeliğin her sene 20000000 tonu aşınma tarikile heba olub gitmektedir. Bu kadar pahalıya mal olan mamul eşya harab olmakla kalmayıb tamir ve yedek aksam yüzünden bir çok masraf kapıları açılıyor. Acaba daha az paslanan veya hiç paslanmıyan demir imalinde elektrik bize hizmet edemez mi?

Tenekelerden tutunuz da otomobillere varıncıya kadar atılmış enkazla şehirlerde, kasabalarda birçok zararlara sebeb olmaktadır. Bu maddeler demir kloruru gibi demiri halleden mayileri havi olan büyük sarnıçlara atılsa ve bunlardan elektroliz usuliyle demir istihsal edilse daha iyi olmaz mı? İleriyi gören bazı maden mütahassısları daha çok şeyler düşünüyorlar.

Fakat birçokları bunlara hayal gibi bakıyor. Fakat hayallerin her gün hakikate inkılâb ettiği görülmüyor mu?

Demirin elektrolitik usuliyle istihsalinde insanlar ne kadar ileri gitmişlerdir?. Bundan altmış sene kadar evvel Amerikanın maruf elektrik mühendislerinden Elihu Thomson ve arkadaşları elektrikle demir istihsaline muvaffak olmuşlardı. Fakat buldukları demir pek sert ve gevrek olduğundan bir işe yaramıyordu. Bundan sonra muhtelif memleketlerde bir çok ihtira beratları alınmıştır.

Bir kaç sene evvel Fransa ve Amerika Birleşik Cümhuriyetinde birbirine pek yakın bazı ihtira beratları alındı. Sonradan bunların sahibleri birleştiler. Amerikada Niagara elektrolitik demir kumpanyası bir kimya fabrikası kurdu ve yüzde 99.9 safiyetinde demir istihsalini muvaffak oldu. Röşerşler hâlâ devam etmektedir. Bu kadar saf demir aşınmıya karşı koyduğu gibi fiziki hassaları da âdi demirinkine faiktir.

Kayıb aranıyor

Erdekpaşa liman adasında Tikveşli müteveffa Mehmed Ali oğlu Sabri K. Vardar.

Bundan dört ay evvel kayığiyle Tahir ovadan Erdeğe gitmek üzere hareket etmişti. O zamandan bu ana kadar hayat ve mematından haber alamadık Sabri on sekiz ile yirmi yaş arasındadır ve üzerinde yalnız kayıkçı tezkeresi mevcuddur. Sabriyi gören ve bilenlerden insaniyet namına haber vermelerini asil vicdanlarından rica ederim.

Arayan:
Hamdi Davarcı
Barut fabrikası Muhafız Bölük üst çavuşu
Bakırköy - İstanbul

Kauçuk geldi

Basra yolile Amerikadan 10 ton kauçok gelmiştir. Bu kauçokların tevziatına yakında başlanacaktır. Bunların mühim bir kısmı İstanbuldaki lâstik fabrikalarına verilecektir.

Kurban bayramı

7 İkincikânun 1941 tarihine müsadif salı günü Zilhiccenin dokuzu olduğundan arife, çarşamba günü de bayram olduğu ilân olunur.

İstanbul mürtüsü
F. Ulgener

Bayram namazı: Sa. 8, da.6

BOŞA GİDEN GAYRETLER

YAZAN: İNGİLİZ BÜYÜK ELÇİSİ SİR NEVİLE HENDERSON

TÜRKÇEYE ÇEVİREN

üseyin Cahid YALÇIN

— 84 —

tekrar eski mev-
ü. Derhal telsizle
r iyi haber var mı?„
egâne cevab "mesa-
dan ibaret kaldı.
zaretinin talimatı
lâmat vermemekti.
yanımdaki heyete
vardığımız zaman
murları gümrüğe tâ-
mız olup olmadığını
rlarsa verilecek ye-
in "Bir Alman deniz
n ibaret olacağını

d önüne varır var -
ibler bizi terkettiler
yani muhtemel oldu-
Chatham'a döndüler
z hitama ermişti.
vasıl olduğumuz
vvel Spratts'ın ajan -
e geldiler ve birlikte
z iki köpeği karanti-
rdüler. Biz öğleden
7 de karaya çıktık.
ak hiç bir hammal
de, paltosu çıkmış bir
bes, ile heyetimiz eş-
ı çoğunu vapurdan
r kendisi taşıdı. Eylû-
ı perşembe günü, ak-
sekizden biraz sonra,
stasyonuna geldik.
Londraya gitmek için
iz saat sarfetmiştik,
vazifem nihayete er -
am bir akamete uğ-

I A T İ M E

eri zaptolunamıyacak
kuvvetli olan memle-
mesuddurlar. Fakat
içinde başkaları için
olmak cesaretini gös-
Allahın inayetine nail
„

Arjantin cümhuriye-
ıldığım zaman, en bü-
ın ve en samimî dua-
va sulhunun muhafa -
kadar hakirane olur-
yardım hususunda bir
aktan ibaretti. Bunun
riliz - Alman işbirliği
temin edilebileceğine
dım. İki sene bu gaye
bütün kalbimle ve bü-
timle mücadele ettim.
diri ilâhî başka su -
lli etti. Ben muvaf -
dım. Eylûlün 3 üncü
ın Berlin trajedimin
ihayet harb üzerine
nan uğradığım hayal
ı acılıklarını düşün -
nem. Mesuliyetleri be-
n çok daha büyük olan-
ektiflerini sadece ta -
başka bir şey yapmamış
zatlerin, kendileri de
eyi takib edenlerin his-
acakları acılıklarla bun
vorum.
nihayetinde perde tek -
ığı zaman nasıl bir
receğimizi yahud bu
ı ne olabileceğini kimse
z. Harb ciddî bir sür-
Maamafih, ben beşeri -
sek prensiplerini tat -
ecek herhangi bir ha-
ud tahammülü imkân
cek herhangi bir âlc-
r edemiyorum. Bu bi-
mızdan hodkâm men-
hud millî hırsıcahlar
ıçılmış bir harb değil-
başpeskoposunun de-
biz bu harbe kudsî bir
endini hasretmiş bir
ıtile girdik. Harb bize
pahalıya mal olursa
adımız galebe çalıncı-
bunda son derece se-
ğiz.
orumda yazdığım gi-
k tarafından halk için
alk hükûmetinin dün-
den kalkıp kalkmıya -
in edecek bir harbdir.
adar "Magna Carta„
rman) ın bu metin ve
nsipi Amerika dahilî
sında cümhurreisi Ab-
incoln Gettysbourg'da
kadar vukua gelenlere
a sonra da vukua ge-
nlara nisbetle en iyi
e teyid ve ilân etmişse
osip hakikatte Anglo -
ahud Britanya tarihi-
rı ve çözgülerini teş-
ı insan tarihinde ka-
er olmuştur. Bazı ke-
hakirane hatırlarsak
miş oluruz. Fakat ide-
sli surette bağlılığı -
alarımızı affettirdik.
n müteaddid milletler -
kkeb commonwealth'i
k ki bu ideallerin en
eğildir. Bu birliğin şim
altında teşekkülü ile
illî ideallerden dünya

HER SABAH

Harab olan iki mamure

İngiliz hava kuvvetlerinin akını bir gecede Almanların en büyük limanlarından ve Avrupanın en mühim sanayi merkezlerinden biri olan (Bremen) şehrini hâk ile yeksan etti. İngiliz tebliği "Şehrin ve liman tesisatının muazzam bir yangın, korkunç bir cehennem haline geldiğini„ tasvir ediyordu.

Fabrikalar, doklar, limanlar bomba yağmuru altında masaldaki "Bir varmış, bir yokmuş„u andırır bir süratle yok oluvermişler.

Yangınlar, ölüler, perişanlık vesaire...

☆

Alman hava kuvvetlerinin bir akını İngilterenin en kıymetli limanlarından ve Avrupanın en azametli sanayi merkezlerinden biri olan (Kardif) şehrini birkaç saat içinde harabezara çevirmiş.

Yangınlar, ölüler, perişanlık vesaire...

☆

Her gün resmî tebliğlerde okuya okuya, tüyler ürpertici fecaatlerini muhayyilelerimizde canlandıra canlandıra artık kanıksamıya başladığımız şu iki harb vakıası birkaç satıra sığıyor amma ifade ettikleri mâna medenî geçinen yirminci asır insanlığı için gerçekten hazindir.

Biz burada hava harblerinin mesuliyetini şu veya bu tarafa atfile muharib taraflardan birinin günahını tebarüz ettirecek değiliz; sadece 1941 yılının ilk iki gününde Avrupanın iki mamûresinin birkaç saat içinde vasî bir yangın yeri haline inkılâb ediverdiğini kaydile iktifa eyliyeceğiz.

Bütün dünya efkârıumumiyesi harbin haftalar ve aylar geçtikçe gittikçe kızıştığını, pek hunriz ve zalim bir hüviyete bürünmeğe başladığını heyecan ve dehşetle görüyor. Her iki tarafın biribirinin ülkesine belâ tufanı şeklinde gökten yağdırdığı bomba yağmuru ne zaman dinecektir? Muharible gayri muharibi ayırd etmeden bütün bir memleket halkının başına korkunç bir ittiradla inip kalkan ecel satırı ne zaman duracaktır?. Hava harbini, pike hücumlarını birer tegallüb ve tahakküm vasıtası sayanlar bu korkunç aksülâmel karşısında acaba ne diyorlar ve ne düşünüyorlar?

1941 yılında harb hakiki hüviyetile tecessüm etmeğe başlamıştır.

A .C. SARAÇOĞLU

Bir cinayetin faili 12,5 sene hapse mahkûm

İzmir — Değirmenderenin Gümüldür köyünde Süleyman oğlu Ali Kızılkap kalaylatmak meselesinden tehevvüren ve kasden bıçakla yaralıyarak öldüren Ali oğlu Kemal Kırılının muhakemesi dün Ağırceza mahkemesinde neticelenmiş, 12 sene 6 ay müddetle ağır hapse mahkûmiyetine, müebbeden âmme hizmetlerinden mahrumiyetine ve ceza müddeti zarfında mahcuriyeti kanuniye halinde bulundurulmasına karar verilmiştir.

BAHAR GELİRKEN

Harb ne şekilde inkişaf edecek?

Alman orduları hangi istikamette taarruz edecek?

Harbin büsbütün kızışacağı, belki de nihaî safhasına doğru ilerliyeceği bahar mevsiminin yaklaşması üzerine, Almanyanın ne yapacağını tahlil ederken, evvelemirde İngiltereyi istilâya teşebbüs etmesi ihtimalinin ne kadar zayıf olduğunu dün yine bu sütunlarda belirtmiştim. Bugün ise harbin ne şekilde inkişaf etmek ihtimali olduğunu araştıracağım:

İngilizler, Almanların takib ettikleri metodların aksine olarak yapacakları şeyi evvelce ilân etmek usulünü takib ediyorlar Bu cümleden olarak 1940 senesinin İngiltere için bir müdafaa senesi olacağını, 1941 senesinde havalara hâkim olacaklarını ve 1942 de kat'î harbi kazanmak için karadan, havadan ve denizden taarruza geçeceklerini mükerrêren bildirmişlerdi.

Nitekim 1940 senesi İngiltere için hakikaten bir müdafaa senesi oldu. Son Afrika taarruzu istisna edilirse İngiltere her cebhede çekildi. Daima tedafüî bir vaziyette kaldı. Yalnız denizlerde ablukayı şiddetlendirmek ve geceleri düşman sanayi mıntakalarına, istilâ limanlarına taarruz etmek, düşman silâh ve cebhane fabrikalarını tahrib etmekle iktifa etti.

Bu işde, esas, mevzî harbler kazanmak değil, asıl muharebeyi kazanmaktır. Onun için artık bir istilâ tehlikesini atlatmış olan İngilterenin yarım yamalak bir hazırlıkla Avrupanın herhangi bir noktasına hücum etmesi ve burada karşılaşacağı düşman kuvvetile çarpışmayı göze alması beklenemez. İngilterenin 1941 senesini, Afrikayı İtalyanlardan temizlemek ve Alman sanayi mıntakasını gittikçe daha şiddetle tahrib etmek, ablukayı bir kat daha şiddetlendirmekle geçireceğini tahmin edebiliriz. 1942 senesinde taarruz sırası İngiltereye geldiği zaman, milyonlara baliğ olacak olan ordusu, fevkalâde kuvvetlenecek hava ve deniz kuvvetlerile birlikte İngilterenin ilk taarruz hedefi Norveç olacaktır. Ondan sonra Avrupanın muhtelif noktalarına asker çıkarması ve birçok harb cebheleri tesis etmesi icab eder. Asker çıkarılacak noktalar bittabi Almanyadan en uzakta bulunan yerler olması lâzımdır. Bu

Alman harekât kumandanı General Halder

arada cenubî Fransa, cenubî İtalya, garbî Fransa akla ilk gelen yerlerdir.

Fakat bütün bunların 1942 den evvel başlaması pek mümkün değildir. Ve bu zamana kadar da Almanyanın boş durmıyacağı, bir şeyler yapmağa savaşacağı tabiîdir.

İtalyayı mevzuubahs etmiyorum. Zira İtalya bugünkü vaziyette ancak varlığını müdafaa ile meşguldür. Ve eğer 1941 senesi zarfında bunu idameye muvaffak olur, tasfiyeye uğramazsa yapabileceği şeyin fazlasını başarmış olur.

Askere kışlık hediyesi

Ankara — Askerlerimize yapılan kışlık hediye teberrülerine aid olarak bugün aldığımız telgraflar, Konya halkının üçüncü parti olarak Kızılay merkezine 586 parça pamuk ve yünlü giyecek ile 1430 çift yün çorap, 921 çift yün eldiven tevdi eylediğini ve bu suretle Konya halkının hediye teberrülerinin 14 bin 418 parçaya vardığını bildirmekte idi. Konya vilâyeti halkının vermiş oldukları hediyeler mikdarı bunun dışındadır.

Beypazarı halkı da ikinci parti olarak erlerimizie 602 çift yün çorap ile 176 çift yün eldiven ve 158 pamuklu hediye eylemişlerdir. Bu ikinci parti teberrüat ile Beypazarı halkının bugüne kadar vermiş olduğu hediye mikdarı 1748 çift çorap, 1129 pamukluya ve 547 çift eldivene varmıştır.

Elâzığ halkının yaptığı teberrüat da yünlü ve pamuklu olmak üzere 2000 parçaya varmıştır.

Muğlada yağmurlar

Muğla — Son haftalar içinde devamlı olarak yağmakta olan yağmurlar iki gündenberi şiddetini kaybetmiştir. Sular Köyceğiz - Muğla arasında Namnam köprüsünün sedlerini götürmüş ve bu yüzden münakalât arızaya uğramıştır.

YAZAN:

Murad Sertoğlu

— 2 —

Gelelim Almanyaya.. Almanya bu müddet zarfında ne yapacak? Britanya adasını istilâ teşebbüsünde bulunamıyacağına göre muazzam ordusunu bir işde kullanmak suretile prestijini muhafaza etmeğe gayret edecektir. Bittabi bir taraftan da tahtelbahir ve tayyare harbini şiddetlendirerek İngiltereye darbeler vurmağa çalışacaktır.

Almanya ordusunu nerede kullanabilir? Birer birer tedkik edelim:

1 — Fransayı tamamile istilâ etmek hususunda.

Eğer İtalyanın Afrikadaki mukavemeti kırılır ve Afrikadaki İtalyan orduları mahvolursa Fransanın Alman kuvvetleri tarafından tamamile işgali beklenebilir. Almanyayı bugün böyle bir istilâdan alıkoyan âmil, Afrikadaki Fransız kuvvetlerinin de işe müdahale ederek İtalyanın Afrikada bir an evvel boğulmasına mâni olmaktır.

2 — İspanyayı eğer inad ederse zorla istilâ etmek.

Bu ihtimal zayıftır. Alman ordusunun Pirene dağlarını aşması ve İspanya gibi muharib bir milleti mağlûb etmesi muazzam güçlükleri icab ettirir.

3 — Balkanlarda bir harekete geçmek ve Avrupanın bu bölgesini nüfuzu altına koymak.

Buna tevessül etmesi için Rusya ile de harbi göze alması icab eder. Çünkü Balkanları istilâ etmek Almanyaya İngiltereye karşı giriştiği harb için bir fayda temin etmez. Balkanların ve Boğazın ancak Rusyaya karşı girişilecek bir harbde stratejik kıymeti vardır. Türkiye yolile Mısıra ve oradaki İngiliz kuvvetlerine taarruz etmek tasavvuru ise asla bir hayal mahsulü olmaktan başka bir mâna ifade edemez. Bugünkü Yunan - İtalyan harbi, Balkanlıların hiç de kolay yutulur lokma olmadığını isbat etmiştir. Bu teşebbüs Almanyayı en kısa yoldan felâkete götüreceği gibi harbi belki de 1942 senesinden evvel sona erdirecek bir âmil olur.

Rusyaya karşı taarruz ihtimalini saymadığımız takdirde, Almanya için önümüzdeki baharda, yahud yazda yapılacak bu üç askerî hareketten başka bir hareket sahası bulunmamaktadır. Her üç teşebbüs de velev farzımuhal muvaffak da olsa yine harbin nihaî safhası için asla bir kıymeti haiz değildir. Bilâkis İngiliz imparatorluğunun muazzam kuvvetleri harekete geçtiği zaman istilâ edilmiş bu geniş mıntakalar, bu kuvvetlerin müdahale sahalarını genişletmiş olacaktır. Bu da İngilizlerin harbi bir an evvel kazanmasına yardım edecektir.

Murad Sertoğlu

Hatay kazalarının C. H. P. Vilâyet kongreleri

Antakya (Yeni Sabah muhabirinden) — Delegemiz şehrin tenvirat ve tanzifat işlerinin tanzimini, orman ve kereste kat'iyatı meselesinin ihtiyaç ve icablara uydurulmasını, ziraî hastalıklarla mücadeleyi, köy okullarının tamirini ve bazı köylerde okullar açılmasını dileyen bir takrir vermiş ve valimiz Şükrü Şekmensüer, bu dileklerden vilâyetçe tahakkuku mümkün olanların başarılmasına der hal geçileceğini ve diğerleri hakkında alâkadarlar nezdinde teşebbüsatta bulunulacağını söylemiştir.

İskenderunda

İskenderun (Yeni Sabah) — Hatay vilâyeti C. H. P. kongresinde mümessilimiz; tütün stokunun bir an evvel mübayaasını, bazı köylerde tütün ekimine müsaade olunmasını, Suriye ve Filistine balık ihracatının teshilini, Payas şosasının esaslı surette tamirini, topraksız köylüye toprak tevziini ve yeni köy okulları açılmasını istiyen bir rapor vermiş ve dilekler alâka ile karşılanmıştır.

Reyhaniyede

Reyhaniye (Yeni Sabah) — Kazamıza aid dilek raporu vilâyet kongresine arzedilmiş ve bunlar hakkında müsbet kararlar alınmıştır. Dileklerimizin başlıcalarını; merkezde bir orta okul açılması çeltik ekiminin genişletilmesi, Amuk bataklığının kurutulması işinin tevsii, trahomla mücadele ve bir elektrik fabrikası tesisi teşkil etmektedir.

Kırıkhanda

Kırıkhan (Yeni Sabah) — Hayvan neslinin ıslahı, hayvan hastalıkları ile mücadele, merkezde bir orta okul açılması ve eski borçların nazarı dikkate alınmadan ziraat Bankasınca çift çiye yeniden ikrazatta bulunulmasını dileyen raporumuz C. H. P. vilâyet kongresi azalarının umumî tasviblerine iktiran eylemiştir.

Amele ve istihsalât

Zonguldak — Ücretli iş mükellefiyeti tatbikatı müsbet netice vermiştir.

Havzada mükellefiyete tâbi ve mükellefiyet dışında amele mikdarı 41 bini geçmiştir.

Amele işleriyle meşgul olmak üzere ücretli iş mükelleyiyeti tatbik müdürlüğü unvaniyle bir idare teşekkül etmiştir.

Madenler birleştiğine göre bu idarenin ve bu hizmet mevzuu ile alâkalı bir teşekkül olan Sağlık teşkilâtının Ereğli kömürleri işletmesi bünyesi içinde yer alacağı tahmin olunuyor.

Alınan kuvvetli tedbirler neticesinde, istihsalât, gittikçe artmak yolundadır.

Halen Havzanın tuvenan istihsalâtı 9500 tondur.

MACERA ROMANI

CİNAYET Mİ, İNTİHAR MI?

Tefrika No. — 9 —

— Bu bana karşı bir taş mı?

— Hayır! Fakat bize taarruz edenler serbest serbest dolaşıyor ve esrar perdesi bir türlü açılamıyor...

— Öyle mi zannediyorsun? Meselâ bak, Gastonu tevkif ettim.

— O asıl suçlu değil ki!..

— Saçmalamağa başlıyacaksın Meral. Bütün şüpheler onun üzerinde. Cüzdanını ve kâğıtlarını odasında buldum.. Senin bulunduğun yerde elimize geçen mektub parçasında yazılı isim de onun ismi. Bu deliller onu tevkif ettirmem için kâfi deliller idi.

— Yine söylüyorum. O hakikî suçlu değil. Kâğıdlarımın, odasına götürülüb bırakılmadığını, busuretle bütün şüphelerin üzerinde toplanmasına çalışıldığını kim temin edebilir? Zaten, inkâr ediyor.

— Tabiî, bütün suçlular, inkâr ederler.

— Fakat telâffuz ve söyleyiş tarzları itibariyle insanı hiç aldatmıyan samimî tavırlar ve konuşmalar vardır.

— Dostum, yoruluyorsun!..

— Asla, hareketsizlik beni öldürüyor. Bu işlerle meşgul olmağa karar verdiğim için senden bazı noktalar hakkında tenevvür etmek istiyeceğim: Jiselin bahsettiği Antonyo ne oldu?

— Bulunamadı ki!...

— Saklanıyor. Tahkikat Gastonun, beyaz zehir kullandığını ortaya çıkarmadı mı? Bunu ona kim temin ediyordu.

— Bilmiyordu!...

— Hastahanede söylediklerine bakılırsa bana fazla mikdarda kokain sıkmışlar. Bu da mükemmel bir beyaz zehirdir. Bunu hiç düşünmemiş mi idin?

— Evet bidayette, fakat sonradan bu iki meseleyi biribirinden ayırdım, yeğeninin düçar olduğu taarruz, Jiselin yüz vermediği bir âşık tarafından, senin başından geçenler de, üç âzasını tevkif ettirdiğin çetenin işidir.

— Öyle ise cüzdanının Gastonun odasında ne işi var?

Rive öksürdü.

— Cevaz veremiyorsun? Beyaz zehir ticareti ve daha başka şüpheli işlerle uğraşan Antonyo, mücadele etmiş olduğum çetenin efradındandır. Gastona kokain verdiği muhakkaktır ve bu sebebden zavallı Antonyoya bağlı bir halde. Çete, her halde bu haydudu, vücudümü ortadan kaldırmağa memur etmiş. Ve Gaston ile samimî olduğundan, şüpheleri onun üzerine atacak çareleri de kolaylıkla bulmuş. Bundan maada yeğenimin genç sevgilisine de göz atmıştı. Bu vak'alardan sonra Antonyo ortalarda yok. Onu muhakkak isticvab etmek lâzım.

— Neden etmiyeyim. Muvaffak olacağına kanaatim olmamasiyle beraber seninle hareket hazırım.

— Evvelâ müdürden isim tasrih etmeden bir tevkif müzekkeresi al...

— Sonra?...

— Bu akşam saat sekizde bana gel!

— Pekâlâ!.

VII

GÜZEL BİR AV

Müfettiş Rive, konuştukları saatte Meralin evine geldi. Meral, arkadaşına plânını en ufak teferrüatına kadar anlatınca Rive hayretini gizleyemiyerek :

— Fakat bunları ne vakit hazırladın diye sordu.

— Sekiz gündenberi, bu gece katillerden birini bulabiliriz.

— Fakat yalnız hareket etmemiz belki tehlikelidir..

Meral, elinde otomatik tabancasını oynatarak:

— Peki buna ne dersin? Kâfi değil mi? diye cevab verdi.

— Nasıl istersen öyle olsun! Karar sende!

Bir çeyrek sonra ikisi de Monmarta varmışlardı. Meral, ışıklar içerisinde yanan büyük bir kahveyi göstererek:

— Jisel içeride, saat dokuzda çıkacak. Dedi.

— Fakat azizim, sana kim söyledi ki...

— Aramızda anlaştık. Burada yapılacak iş, her ne sebeble olursa olsun genç kızı gözden kaçırmamak. Zira Jiseli bir adamın takib etmesi ihtimali çok kuvvetli.

— Bu da mı aranızda kararlaştı?

— Hayır, muhtemel diyorum ya...

— Peki sonra ne olacak?

— Artık vaziyete göre hareket edeceğiz. Eğer adam, Jisel sürüklerse müdahale edeceğiz. Evine giderse biz de gideceğiz. Zaten, her şey düşündüğüm gibi ise, genç kızı odasına kadar takib edecektir.

— Kendinden ne kadar da eminsin!..

Meral cevab vermedi. Kahveye bakıyordu. Bir kaç dakika sonra ince bir kadın sür'atli adımlarla çıkarak Lepik sokağına doğru ilerledi. Hakikaten arkasından bir adam geliyordu. Meçhul adam sokak başında genç kıza yaklaşarak konuşmağa başladı.

(Arkası var)

ÇOLAK MOLLA

YAZAN: M. SAMİ KARAYEL

Bir yanlışlık eseri olarak bugün koyduğumuz yazı dünkü yazımızın başlangıcıdır. Okuyucularımızdan buna göre takib etmelerini rica ederiz.

Kanbur Halidin korktuğu başına gelmişti. Nihayet en çok korktuğu şak küntesine girmişti.

Halid, şak küntesinden kurtulmak için canını dişine takmıştı. Kapana giren yabani bir kurd gibi bir ileri, bir geri şahlanıb duruyordu.

Nihayet bin bir müşkülâtla ve, bir tesadüf ederi olarak Halid, şak küntesini sökebildi. Ve, dönerek tek paça doğruldu.

Şimdi, Halidin elinde tek paça vardı. Ve, hem de iyi kavranmış bir tek paça idi. Alttan böyle tek paça ile kalkmak oldukça hünerdi.

Çolak, kendini tek paça ile tehlikeye girdiğini görünce derhal hasmının mukabil paçasından yapıştı.

İki pehlivan paça, paçaya çekişir bir hale geldiler... Birbirlerini tek paça ile bozmağa ve, yenik düşürmeğe çalışıyorlardı.

Halid, hasmının paçasını bırakmıyordu. Çolak da, pençelerini iyice hasmının paçalarına geçirmişti.

Bu, çekişme bir kaç dakika sürdü, Çolağın zorlu pençelerine tahammül edemiyen Kanbur Halidin paça bağları koptu. Keçe bendleri söküldü. Bu, ıal karşısında güreş tabiatiyle durdu.

İki pehlivan da güreşi bırakmışlardı. Halidin paçalarını bağlaması lâzımdı. Halid, güreş meydanından çekildi, kazandibine giderek paça bağlarını bağlamağa başladı.

Çolak Molla, meydan yerinde, bir aşağı bir yukarı dolaşarak hasmını bekliyordu. İki pehlivan da daha yorulmuş değillerdi. Çünkü, güreşe başlıyalı ancak on iki dakika kadar olmuştu.

Çolak, sinirleniyordu. Hem bir çapraz kaçırmıştı. Ve, hem de bir şak küntesi.. Yoksa şimdiye kadar hasmını yenmişti.

Çolak, güreşi çok çabuk bitirmek istiyordu. Kanbur Halid, hem paçasını bağlıyor ve hem de derin, derin düşünüyordu. Kulağına kar suyu kaçmıştı. Çolak, muhakkak kendisini yenecekti.

Çolak, beş dakika kadar bekledi. Nihayet Halid, paçasını bağlıyarak meydana geldi.

★

Şimdi iki hasım karşı karşıya gelmişlerdi. Halid, küçük mollayı kucakladı, alnından öptü.

Çolak Molla da, kemali edeble hasmının elini öptü. Ve kemali sükûnetle meydandan çekildiler.

Büyük mollaların nefesi kesilmişti. Biribirlerine lâf söylemez olmuşlardı.

Halid, mahçup bir halde medresedeki odasına girdi. Sedire oturdu ve ağlamağa başladı.

Arkadaşları Halidi teskin ediyorlardı.

— Eh! Şimdi üzülecek bir şey yok..

Halid, cevab veriyordu:

— Yahu, bu, küçücük molla beni nasıl yeniyor?.

Çolak Molla, artık medresenin gözbebeği olmuştu. Bütün büyük Mollalar onu besliyorlar, idmanlarına dikkat ediyorlardı.

— 28 —

Bir gün müderrisle arasında şöyle bir konuşma oldu:

— Aferin Molla sana... Hem sen çok kuvvetlisin maşallah!.

— Evvel Allah sayenizde hocam!.

— Hasımlarını bir kavrayışta kaldırıb sürüyorsun?

— ....

— Yüz okkalık adamları bir hamam bohçası gibi taşıman doğrusu hayretlere seza!..

— ....

— Bu kadar kuvveti nereden iktisab ettin?.

— .....

Çolak susuyordu. Fakat, bütün medreseyi velveleye veren küpün, Mollanın kuvvetini teşkil ettiğinden kimsenin haberi yoktu.

Molla, müderris efendiden bu, küp hikâyesini saklamamağa karar verdi.

Çünkü, küp hikâyesindenberi medresede rahat ve huzur yoktu. İkide birde hortlak diye korkub gece dışarı çıkamıyanların rahatı bozuluyordu. Senelerdenberi bu, hortlak hikâyesi medreseyi sarmıştı.

Çolak, müderris efendinin son suallerine cevab vermeyib sükût ediyordu. Fakat, söylemek için kararını vermişti.

Nihayet, Molla.. gülerek:

— Hocam!.. Benim kuvvetim küptedir..

Deyince, müderris efendi şaşırdı. Küp, ve, kuvvet ne oluyordu?

Sordu:

— Molla, kuvvetin küpte mi? Bu, nasıl şey?.

Molla, hikâyeyi baştan nihayete kadar anlattı. Hortlağın sırf kendi olduğunu, ortada başka bir şey bulunmadığını söyledi.

Müderris efendi, kahkahayı basmıştı. Ve:

— İlâhi oğul.. senelerdenberi gece yarısından sonra dışarı çıkamaz olmuştum.. Hay Allah iyiliğini versin!. Demek sen idin ha!.

— Evet, hocam!...

— Neye söylemedin o vakit?

— Nasıl söyleyebilirdim?.. Herkes böyle idman yaptığım için benimle alay ederdi...

— Bak hele.. Demek küp idmanı ha!..

— Çocukluk hocam!. İşte, hasımlarımı kolaylıkla kucaklayıb götürdüğümün sebebleri budur.. Benim kuvvetim küptedir..

— Ha, şöyle... Sahihden küpte...

— ....

— Arkadaşların bilmiyor mu?.

— Hayır efendim..

— Demek küçük mollalara da söylememiştin?

(Arkası var)

SPOR

Bugünkü Lig Maçları

Bugün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında lig maçlarına devam edilecektir.

Fener Stadı:

İlk maçı Fenerbahçe ile Altıntuğ yapacaklardır. Geçen hafta Beykozun on kişilik takımına mağlûb olan Sarı - Lâciverdlilerin bu hafta Altıntuğ karşısında sıkı oynamaları beklenir. Bu seneki maçlarında büyük bir enerji gösteren Altıntuğluların kuvvetli rakibleri Fenerbahçenin geçen haftaki Beykoza mağlûbiyetlerini göz önünde tutarak bugünkü maça kuvvei maneviyeleri yüksek olarak çıkacakları muhakkatır.

Ayni stadda yapılacak olan Beşiktaş - Vefa arasındaki maç haftanın en mühim karşılaşmasıdır. Şimdiye kadar yaptığı bütün maclarda galib gelerek İstanbul liginin lideri bulunan Beşiktaşın bugünkü rakibi Vefayı mağlûb etmek ihtimali fazladır. Fakat yeni sicil talimatnamesinden istifade ederek takımlarını her hafta biraz daha takviye eden Vefalılar geçen hafta Beyoğluspor karşısında yabana atılmıyacak bir kuvvet olduklarını isbat etmişlerdir. Millî kümeye girmek için azmetmiş bulunan Yeşil - Beyazlıların Siyah - Beyazlılara tehlikeli bir rakib olmak ihtimali de mevcuttur.

Beşiktaş Şeref Stadı:

Beşiktaş Şeref Stadında İstanbulspor - Topkapı arasındaki maç her iki takım için de mühimdir. Son maçlarında büyük bir enerji göstererek temin ettikleri galibiyetlerle ligdeki mevkilerini takviye eden İstanbulsporluların bu maçı kazanmaları beklenir. İkinci devre maçlarına takviyeli giren Süleymaniyelilerin son haftalardaki muvaffakiyetleri lig sonunculuğunu Topkapılılara yüklemek ihtimalini göstermektedir.

Bu itibarla Topkapılıların bugünkü İstanbulspor maçına azamî ehemmiyet vermeleri de elzemdir.

Galatasarayla Süleymaniye arasındaki maçın çetin olacağı muhakkaktır.

Bu sene bir türlü kendini toplıyamıyan Galatasaraylıların ikinci devreye kuvvetli bir kadro ile iştirak eden Süleymaniyeliler karşısında alacağı netice meraka değer. Fenerbahçeden Siyah - Beyaza iltihak eden iki yeni oyuncu ile büsbütün kuvvetlenen Süleymaniyelilerin bugün Sarı - Kırmızılılara tehlikeli bir rakibi olmak ihtimalleri mevcuddur.

Beyoğlusporla Beykoz maçı millî küme takımları arasında bulunan Sarı - Siyahlılar için mühimdir.

Geçen hafta on kişilik takımla Fenebahçenin ful-takımını mağlûb eden Beykozluların Beyoğlu sporlularını da ayni âkıbete uğratmaları beklenir. Fenerbahçe galibiyetinden sonra kuvvei maneviyeleri çok yükselen Beykozlulara Beyoğlusporluların bugün üstünlük temin etmeleri güç olacaktır.

B. T

Deniz lisesi voleybol şampiyonu oldu

Askerî liseler arasında tertib edilen voleybol müsabakaları dün Beyoğlu Halkevindeki Maltepe - Deniz lisesi karşılaşmasile nihayetlendi.

Rakibine faik oynıyan Deniz lisesi maçı 15 - 3, 15 - 11 kazanarak askerî liseler voleybol şampiyonu oldu.

Mehmedcik kupası

Dünkü nüshamızda ileri gelen klüblerimiz arasında bir turnuva tertib edilerek temin edilecek hasılatla hududlarımızın kahraman bekçisi Mehmedciğe Türk sporcusu tarafından hediye alınmasını teklif etmiştik.

Bu teklifimizi sporcu Türk gençliği büyük bir alâka ile karşılamıştır.

Dün bu maçlara iştirak edecek klübleriıı idarecileri ile temas ettik. Gene sporcular bu asîl vazifeye hazır bulunduklarını bildirmişlerdir.

Kurban bayramında yapılacak olan bu maçların iyi bir şekilde organize edilmesi için değerli fudbol ajanımızın enerjik faaliyetini bekliyoruz.

Dörtyolda

Dörtyol (Yeni Sabah) Kongrede mümessilimiz tarafından serdedilen dileklerin başlıcaları; merkezde bir köy odası açılması, köy yollarının ıslahı, su işine 5.000 lira yardım, Erzin nahiye merkezinde yeni bir ilk okul tesisi teşkil etmiştir.

SABAHTAN SABAHA

Görünürde Almanların bir ümidi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

giliz, ne Alman mukavemetini kıramıyacaktır. Hava harbleri - nin daha ne derece şiddetleneceği malûm olmamakla beraber tayyarenin tek başına harbi kazanamıyacağını iki taraf ta kabul etmiş gibidir. Alman tahtelbahirlerine gelince bunların son derece şiddetli hücumlarla yüzbin, hattâ ikiyüz bin ton ticaret gemisi batırdıkları haftalar olduğu halde geçen bir sene içinde İngiltereye 2000 ticaret kafilesinin girib çıkmasına mâni olamamışlardır. Günde vasatî olarak yüz on beş gemi İngiltereye mal taşımış ve İngiltereden mal alıb dünyaya götürmüştür. Bunların bir günde taşıdıkları malların kıymeti 4 milyon İngiliz lirasıdır.

Demek ki tahtelbahir de İngiltereyi aç bırakacak değildir.

İngilterenin Süveyş ve Cebelüttarık gibi iki can noktası vardır. Bunlardan Cebelüttarık Akdenizin bir kapısıdır. Zaptolunursa İngiltere Akdenizden mahrum kalmaz. Şarkî Akdeniz gene elinde olacaktır. İrak, Filistin ve bütün yakın şark ile gene muvasalasını temin edebilir. Almanya Cebelüttarık'ı ele geçirirse Afrikanın şimalini geçib Mısırı tehdid edemez. Bu senelere muhtaç, uzun, meşekkatli, bir iştir.

Süveyşin de İtalyanın Trablustan hücumiyle ele geçirilemiyeceği, İtalyanın Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmasiyle sabittir.

Bu tasavvur ve tahminler hakikat olsaydı bile İngiltere yere serilemezdi. Kaldı ki hepsi hayalde kalmıştır.

O halde Almanya için ümid, gene İngiliz adalarının istilâsından ibarettir.

Geçen haziranda Fransa teslim olunca İngiltereye sulh teklif eden Hitler bu teklifi kabul edilmeyince İngiliz adalarının işgal edileceğini söylemişti. Üç dört gün, yılbaşı münasebetiyle ayni iddiayı, Alman başkumandanı da tekrar etmiştir. Demek ki Almanya için başka çıkar yol yok.

Fakat bu istilâ nasıl yapılacak? En kısa yol, Irlandaya çıkıb oradan İngiltereye atlamak gibi görünüyordu. Harbin başında İrlanda, İngilterenin çok düşmanı idi. Bu düşmanlık Almanyaya dostluk derecesine varmıştı. Binaenaleyh Almanya Şimali Fransadaki limanlardan Irlandaya asker çıkarmayı, oradan İngiltereye atlamayı düşünebilirdi.

Fakat şimdi Irlanda da değişmiştir. Amerikaya çok bağlı ve muhtaç olan Irlandada İngiltereye yardım temayülleri artmış, hattâ bu yüzden Irlanda şehirleri Alman tayyarelerinin ihtar makamında hücumlarına bile uğramıştır.

Artık İngilterenin istilâsı, ya Şimali Fransa sahillerinden, yahud Norveçten tayyareler, paraşütçüler, seri hücum botları vasıtasile yapılmak düşünülebilir. Fakat bu da şüpheli bir iş. İngilterede böyle bir teşebbüse karşı şimdi şunlar söyleniyor:

Muvaffak olacağına kanaati olsaydı, bir kaç ay evvel yapardı. Maamafih, istilâya kalkışırsa... daha iyi. Uğrıyacağı âkıbeti kendi düşünsün.

Behcet Safa

Türk sanatkârlığının güzel bir nümunesi

Çorlu (Hususî) — Çorlu elektrik santıralı baş makinisti Muhsin Mergenin en küçük parçasına kadar bütün aksamını kendi bilgi ve emeğiyle meydana getirdiği alarm günlerine mahsus canavar düdüğünün sesi dairen 4 kilometrelik mesafelerden duyulmaktadır.

ŞEHİRDEN MANZARALAR

İstanbul surları ve Edirnekapı-Topkapı mesireleri

Yazan: RECAİ SANAY

İstanbul surları hakkında ötedenberi bir yazı yazmak istiyordum. Fakat, şimdiye kadar nedense elim varmadı.

Bu surların tarihî manzarası, tarih severlerin muhayyelesinde canlanarak ruhu heyecana getirmez değil; fakat, tarihî bir etüd yapmak, menkıbeler anlatmak ne benim maksadım dahilinde, ne de bu sütunun harcı.

Beni bu yazıyı yazmağa zorlıyan sebeb, sadece, sûrların bugünkü manzarasından bahsetmek ihtiyacıdır. Ve.. çoktanberi yazmak istediğim halde bir türlü elimin değmediğini söylediğim bu yazıyı nihayet yazmağa vesile teşkil eden de dün (Yeni Sabah) da çıkan bir haberdir.

Bu haberde ezcümle şöyle deniyordu:

İstanbul sûrlarının yıkılmak tehlikesi arzeden kısımlarının yıktırılması hakkında belediye ile müzeler müdürlüğü arasında cereyan eden müzakereler sona ererek bu gibi tehlikeli kısımların yıktırılması ve sûrlara aid kapıların ibka edilerek inşa tarzı esasına uygun olarak tamir ettirilmesi kararlaştırılmıştır...

Bu satırları okur okumaz meselenin ehemmiyeti derhal meydana çıkıyor. Fakat, yolunuz düşüp arada sırada sûrların yakınından geçmiyorsanız, yahud, yazın, tam bir mesire haline gelen Edirnekapı - Topkapı arasında bazan şöyle bir cevelân yapmak ihtiyacını hissetmedinizse, yahud da, yolunuz düşüp sûrların yakınından geçtiniz, veya her zaman geçiyorsunuz da, muhitin manzarasına karşı duyduğunuz bir toklukla bu sûrlara başınızı çevirip şöyle "alıcı gözile,, bir bakmadınızsa, meseleyi lâyıkile müdrikemenize hemen hemen imkân yoktur, denebilir.

Ben, hele yazın, buralarda sık sık dolaştığım için, güneş ve havadan biraz istifade etmek maksadile çıktığım halde, bu sûrların hazin fakat daha ziyade (korkunç!) manzarasile ürperir ve heyecana kapılırım.

Eğrikapı, Edirnekapı, Topkapıdan tutunuz, birçok "kapı,,lar la Yedikuleye kadar bu sûrlar birçok yerlerinde hakikî tehlikeler arzetmektedir. Fakat, bu "tehlike mıntakası,, esas itibarile, "Tekfur sarayı,, ndan Edirnekapı ve Topkapıya kadar imtidad eden kısımdır.

İstanbul surlarının diğer kısımlarında yıkılmağa daha ziyade meyyal, tam bir inhidam tehlikesi gösteren yerler yok mudur? Bunu bittabi tedkik etmedim. Bir fen heyeti şübhesiz bunu inceden inceye tedkik edecektir. Fakat, Tekfursarayı - Edirnekapı - Topkapı arasının daha ziyade ve mutlak surette tehlike teşkil etmesinin sebebi şudur:

Malûmdur ki burası yazın fevkalâde kalabalık olur. İğne atsan yere düşmez... Buranın yaz mevsimlerinde bu derece kalabalık olması sayesinde halkın eğlence ihtiyaçlarına cevab veren radyolu kahveler, cazlı, sazlı bahçeler üzüm bağları gibi yerler vardır. Ve bunlar surların, herhangi bir yerinden bir parçanın kopup yıkılmasından müteessir olmıyacak kadar açık mesafede ve uzaktadır. Fakat, bu yerler halkın ancak bir kısmını kendisine celbedebiliyor. Diğer kısmının saatlerce oturmak için kendilerine intihab ettikleri yerler Edirnekapı - Topkapı arasındaki surların diblerididir... Tabiî, buraları hiçbir ücrete tâbi olmadığı için fevkalâde rağbet görüyor... Ve şayanı hayrettir, altlarına dizi dizi dizildikleri sûrların - hele bazı yerlerinin! - manzarasına şöyle bir "nazar eylemek,, hiç birinin aklından geçmiyor...

Hattâ bir hayırhahlıkla birine:

— Yahu, arkana dönüb de, boydan boya çatlıyarak bedeninden ayrılmış tonlar ağırlığındaki şu duvar parçasına baksana... Üzerine doğru meyletmiş bir "ölüm tehdidi!,, altında ne cesaretle oturuyorsun?..

Deseniz, alacağınız cevab şu olur:

— Yüzlerce senedenberi bir şey olmamış da şimdi mi olacak!.. O duvarlar daha bizim gibi nicelerini eskitir!..

Evet, çoğu da bu kanaattedir ve tehlikeyi gördüğü halde tehlike olduğuna inanmamaktadır; işte işin asıl fecî tarafı da burasıdır.

Yıkılmış da alçalmış ve artık tehlike teşkil etmiyen yerleri bırakırlar gidip, koca bir kütle halinde çatlamış, öne doğru meyletmiş en tehlikeli kısımların altına dizi dizi otururlar. Çünkü, kale diblerinde gölge yapacak ağaç olmadığı için, güneşin yakıcı sıcaklığından kaçarak bu kale parçalarının tehlikeli gölgelerine sığınırlar!

Diyeceksiniz ki;

— Şimdiye kadar ... parçasının tekerlenme... kaza, bir facia vuku bul... dur?...

Bu suale verilecek ce... müsbet ne de menfî ol... günkü tehlikeyi ve va... hemmiyetini azaltamaz... az da destiyi kırmad... çocuğu döven (Hoca) n... sına benzer.. Tonlar ağ... çatlak koca bir kale pa... kapup yuvarlanmasile,... şum anda altında otur... bahtlığına uğrıyan kırk... şinin fecî surette ölümü... ra "ahüvah,, etmenin, b... raber kaleme sarılarak... susta tedbir alınması... mak tehlikesi gösteren... çalarının bir an evvel... sına müsaraat edilmes... yakıla tavsiye etmenin... dası olur?..

★

Evet, dün, (Yeni Sa... çıkan haber cidden me... te şayandır. Hattâ şim... dar müzakerelerin uza... bile biz kendi hesabımı... boşuboşuna geciktirmiş... ğunu zannediyoruz. Bi... lediye ile müzeler müdü... rasında cereyan etmiş o... zakerelerin mevzuunu b... ruz. Fakat sûrların ta... meti mevzuubahs olduğ... min edilebilir. Söylediği... lak yıkılmağa meyyal k... rın tarihî kıymeti üzeri... mak ne dereceye kadar... lur, bilmiyorum. Bu sûr... çok yerleri o hale gel... yıktırılmazsa, kendiliği... kılacaktır. Hem çok ... tikbalde değil. Esasen... zası imkânsız olan bu sû... larını tarihi mi?.. De... diye İbrahim paşa sara... lesi gibi uzatıp sürünce... rakmak beyhude bir ... lur sanırız...

Önümüz yaz. Mesire... le şehir dışına çıkan h... bu sûrların altına grup... turacak. Ve bu hal h... tehlike teşkil edecek... çin, yaz gelmeden, bu... ma faaliyeti,, ne bir... başlamak, bence, hayat... hemmiyet almış bulun...

Bilmem, bu sözümü "... galı,, mı buldunuz?..

Recai S...

Memleketinüç millî ce... ayni zamanda yardım f... zaman ele geçmez. Kurb... ramından istifade ederek... derilerimizi T. H. K. na ...

Yayladağda

Yayladağ (Yeni Sab...) Parti vilâyet kongresi... ki tütünlerin bir an ev... alınmasını ve idare me... ca fazla yapılan tahmin... hibini istedik. Dileğim... fık görüldü.

BUGÜN

TAKSİM sinemasında

Columbia Film Şirketinin Special Fransızca sözlü filmi.

Casuslar Avcısı

Büyük Casusluk ve entrika filmi. Casuslar arasında geçen maceralar.

Oynayanlar: RALF BELLAMY - FAY WRAY

Ayrıca: Umumi arzu üzerine:

ROBENSON ADASI

(TÜRKÇE SÖZLÜ)

Büyük Hârika filmi

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Her seansta dolu olan

ŞARK sinemasında

(Eski EKLER)

Madam Bovari

filminde

POLA NEGRİ

Her gün daha fazla prestişkâr toplamaktadır.

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine.

Bugün İPEK sinemasında

ALICE FAYE, Fred Mac Murra..., Richard Grene gibi 3 büyük Yıldızın yarat...

MEDENİYET KÖPRÜSÜ

Şaheserini görmelisiniz.

Eğlenceli - Hareketli ve Heyecanlı mevzuu bütün seyirci... memnun etmektedir.

Bugün saat 11de tenzilâtlı matine

HAFTANIN en güzel proğramı

Bugün SARAY sinemasın...

SİLVİA SİDNEY - JOEL MAC CREA tarafından vücude getirilen büyük içtimaî bir film

GÜNAHKÂRLA...

FENALIK - İYİLİK - GANGSTERLERİN RUHU ve Aşkın ...

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

TİYATROLAR

Şehir tiyatrosu temsilleri

Tepebaşı Dram Kısmında

5/1/1941 Pazar gündüz saat 15.30 da

A B D A L

5/1/1941 Pazar günü akşamı saat 20.30 da

A B D A L

Yazan: Dostoyefski

İstiklâl Caddesi komedi kısmında

5/1/1941 Pazar gündüz saat 15.30 da

PAŞA HAZRETLERİ

5/1/1941 Pazar günü akşamı Saat 20.30 da

PAŞA HAZRETLERİ

Hitler ne yapacak?

(Başmakaleden devam)

İngiltere, hava kuvvetleri hususunda altı ay içinde bu hareket gösterdiği gibi beş milyonluk bir kara ordusunu hazırlamak işini de pek ileri vardırmıştır. İngilteredeki muntazam ordudan başka ayrı bir yardımcı kuvveti de vücude getirildi ve İngilterenin müdafaası azami dereceye çıkarıldı.

Ayni zamanda, Mısırda teşkil edilen ordunun bir hamlede İtalyan kuvvetlerini çil yavrusu gibi dağıtarak kırk bin esir aldığını görüyoruz. Mısırda bütün İtalyaya karşı çarpışan İngiliz ordusu bütün İngiltere kuvvetlerinin ancak küçük bir parçasıdır. Koca İtalya buna bile dayanamıyor ve bu koca İtalya Arnavudlukta küçük fakat kahraman Yunan ordusu karşısında canını nasıl kurtaracağını düşünüyor.

Deniz kuvvetlerine gelince, İngilterenin bütün denizaltı gemileri ve tayyare hücumlarına rağmen bahrî şevket ve satveti her zamandan ziyade göze çarpıyor. Bütün dünya denizlerinde İngiliz donanması hâkim bulunuyor. O kadar itina ile vücude getirilmiş muazzam İtalyan donanması ise, pek faik coğrafi vaziyetine rağmen, küçücük Akdenizde bile burnunu göstermek cesaretinden mahrum bulunuyor.

İşte lehdeki ve aleyhdeki bütün propagandalardan hariç bir surette göze çarpan hakikat. Bunun karşısında, Hitler ne yapacak diye düşünelim. Şimdiye kadar bir şey yapabilmesi kabil olmuş olsaydı, Hitler fırsatı kaçırır mıydı? Herhalde onun kusurları ve eksikleri arasında fırsat kaçırmak kabahati yoktur. Şimdiye kadar bütün atıp tutmalarına, boş tehdidlerine, Ağustosta Londrada olacağına dair kehanetlerine rağmen İngiltereye bir şey yapamamışsa demek ki yapmağa muvaffak olamamıştır. İstilânın mukaddemesini teşkil eden tayyare muharebelerindeki mağlûbiyeti Hitleri bütün bütün ümidsiz bir vaziyete düşürmüştür.

Hitler ne yapacak? İstediğini yapsın. İsterse bütün tayyare kuvvetlerini İtalyaya yollasın; İsterse bütün Gestapo teşkilâtile İtalyayı doldursun; isterse Fransadan geçmeğe kalksın; isterse Cebelüttarıka hücum etsin; isterse Balkanlara inmeğe kalksın; ne yaparsa yapsın, isterse Londrayı hakikaten bir harabeye çevirsin, asıl İngiltereye hiç bir şey yapamıyacaktır. Çünkü İngiliz milletini bütün manevi ve maddi kuvvetlerile daima karşısında bulacaktır ve bütün şimali Amerikayı da İngiltereye müzaheret eder bir vaziyette görecektir. Bilhassa Amerikanın da bu tam ve kat'î yardımından sonra Hitler için yalnız bir ihtimal kalmıştır: Mağlûb olmak. Bunun şekil ve tarzı, tarihi bilinemez. Fakat bu meçhuller neticeyi değiştiremez.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Edirne ve Menemen felâketzedelerine yardım

Ankara, 4 (a.a.) — Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden:

Edirnede su baskınına uğrıyan vatandaşlarımıza yardım yapılmak üzere 12/12/940 tarihinde 2000, 17/12/940 tarihinde 3000, 30/12/940 tarihinde 3000 ve 4/1/940 tarihinde 2000 lira ki ceman 10.000 lira ile 200 manto, 200 entari, 200 kazak, 140 gömlek, 300 çift ayakkabı, 200 çift çorab, 200 blûz, 500 battaniye mahallî Kızılay merkezine gönderilmiştir.

İktisad Vekili Balıkesirde

Balıkesir, 4 (a.a.) — İktisad Vekili Hüsnü Çakır dün şehrimize gelmiştir.

Telgraf, Telefon ve Telsiz Haberleri

Bardia merkez istihkâmları düştü

(Baş tarafı 1 incide)

jansının orta şark İngiliz kuvvetleri nezdindeki muhabiri bildiriyor:

Bardia müdafaa garnizonunun tahminen dörtte birini esir ettikten sonra Avusturalyalılar bugün temizlik harekâtına devam etmişlerdir.

Harekât süratle inkişaf ettikçe, muhacimlerin kullandığı kakiki tâbiye taayyün etmektedir. Bu tâbiyenin ilk safhası müdafaa sahasının batı cenub köşesinde cereyan etmiştir. Tankların arkasına sığınan Avustralyalı piyade kuvvetleri, esas müdafaa hattının tel örgülerile, istihbarat şubemizin tam planını önceden tesbit ettiği dinamitli saha arasında hücuma kalkmışlardır.

Muhacimlerin evvelâ istihkâmların cenub kısmında tahşidat yapmasının sebebi bu mıntakanın tankların harekâtına müsaid olmasıdır. Merkez ve şimal mıntakaları başlıca yollar müstesna yarlarla dolu arızalı ve tankların ilerlemesini güçleştiren araziden teşekkül etmektedir. Yarların en büyüğü olan Vadi Elgerfan, Bardia limanından harici müdafaa hattının hemen hemen garbına kadar olan sahayı tamamen kesmektedir. Şimdiye kadar cereyan eden başlıca muharebeler bu yarın cenubunda olmuştur.

Bardianın dört ciheti bahis mevzuu olduğu zaman şurasını unutmamalıdır ki Bardia sahilin şimal ve cenuba uzayan kısmında bulunmaktadır. Sahilcak Bardiadan bir mikdar ilerlâstıktan sonradır ki garbe doğru Tobruk istikametinde uzanmaktadır.

Taarruz Nasıl Başladı

Kahire, 4 (a.a.) — Reuter ajansının batı çölündeki ordu nezdinde bulunan hususî muhabirinden:

İtalyan müdafaalarına karşı karadan, denizden ve havadan yapılan ve 30 saat süren müdhiş bir bombardımandan sonra Bardiaya İngiliz taarruzu hududa ile dün sabah şafakla başlamıştır. Evvelki gece ve dün bütün gün İngiliz bombardıman tayyareleri Bardia üzerine biribiri ardınca tonlarca yüksek infilâk kudretli bombalar atarak beton istihkâmları berhava etmiş ve İtalyanları müdhiş bir şekilde hırpalamak suretile karadan taarruzu hazırlamıştır. Bütün gece düşmana fasılasız taarruz için ağır tayyarelerin kullanıldığı öğrenilmiştir.

Aynı zamanda İngiliz topçusu bütün gece İtalyan müdafaa istihâmlarını döğmüştür. Gök, kuru çayların yataklarına kadar her tarafta patlıyan şarapnellerin tevlid ettiği ışık hüzmelerile aydınlanmıştır. Bu müddet zarfında İngiliz donanması da Bardia müdafaa hatlarını döğüyor ve kara kuvvetleri hücum için hazırlıklarını yapıyordu. İtalyanlar bütün gece susmuşlar, bombardımana hiçbir fasıla verilmediği için başlamak üzere olan taarruza karşı kuvvetlerini tahkim imkânını bulamamışlardır.

Bir İngiliz pilotu bana kara, deniz ve havadan yapılan bombardımanın şiddeti korkunç bir derecede olduğunu söylemiştir. Pilot taarruz başladığındanberi böylesini görmediğini ilâve eylemiştir.

Merkez İstihkâmları Yarıldı

Kahire, 4 (a.a.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Dünkü cuma akşamı askerlerimiz Bardiyanın merkez müdafaa hatlarında 14 kilometrelik bir cebhe üzerinde 3 kilometre ilerlemişlerdir. Hücum Avusturalyalı kıtaatın coşkun hamlelerile yapılmıştır. Kıtaatımızın zayiatı nisbeten azdır. Harekât muvaffakiyetle devam etmektedir.

İngilizler Geniş Bir Cebhe Üzerinden Hücum Ediyorlar

Kahire, 4 (a.a.) — Umumî karargâh tarafından neşredilen bir tebliğde, Avusturalya kuvvetlerinin 9 mil uzunluğunda bir cebhe üzerinde Bardiyanın merkez müdafaa istihkâmlarına da iki mil derinliğinde girdiklerini ve harekâtın muvaffakiyetle devam ettiğini bildirilmektedir.

Londra, 4 (a.a.) — Reuterin öğrendiğine göre, Kahireden resmen bildirilen haberden mâda Bardiyadaki vaziyet hakkında henüz yeni malûmat alınamamıştır. Bu haberde 5000 esir alındığı ve Avusturalyalı kıtaların batı cenubundan şehre hücum ettikleri bildirilmiştir. İtalyanların 20 bin kişilik bir kuvvetle şehri müdafaa ettikleri zannedilmektedir. Bu neviden müstahkem bir mevkide kumandanın kuvvetlerinden bir kısmını merkez ihtiyatı olarak alıkoyması ve müdafaa kuvvetlerinin dörtte biri olduğu tahmin edilen bu kuvvetin kendi emri altında bulundurulmakta olması da muhtemeldir.

Böyle olduğu kabul edilirse müdafaada kalan 15 bin kişilik kuvvetin üçte biri Avusturalyalılar tarafından esir edilmiş demektir. İtalyanların oldukça müşkül bir vaziyette bulundukları tahmin edilmektedir. Tobruk istikametindeki yolların hepsinin hemen hemen kesilmiş bulunduğu muhakkaktır. Muhasara edilen İtalyanların Bardiyayı denizden tahliye etmek ümidleri yoktur. Fakat bütün şehrin limanile birlikte derhal elimize düşeceği de iddia edilmemelidir.

Hava akınları yeniden şiddetlendi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

man tayyareleri Bremen endüstri mıntakasına taarruz etmişlerdir. Rüyet şartları iyi idi. Hedeflere büyük ve orta çapta müteahhid bombaların isabet ettiği görülmüş, bir çok yangın bombaları atılmıştır. 14 ü büyük olmak üzere 18 büyük kızıl yangın çıktığı görülmüştür. Beyaz alevli yangınlar ise sayılamıyacak derece fazla olmuştur. Müteakiben gelen tayyareler hedeflerin bulunduğu sahanın bir ateş denizine benzediğini görmüşlerdir.

Tayyarelerimizden biri yolunu kesmek istiyen iki motörlü bir düşman tayyaresini püskürtmüş ve hasara uğratmıştır.

Düşman topraklarında ve düşman işgali altında bulunan topraklarda başka hedeflere de taarruz edilmiştir.

Bütün bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden yalnız biri üssüne dönmemiştir.

Bristol Bombalandı

Londra, 4 (a.a.) — Düşman tayyareleri bu gece batı İngilteresindeki Bristol şehrine taarruz ederken İngiliz bombardıman tayyareleri de üst üste üçüncü gece olmak üzere Almanyadaki Bremeyi bombardıman ediyorlardı.

Bristole karşı yapılan hücum şimdi artık mutad olan usulle başlamıştır. Aydınlatıcı fişekler atıldıktan sonra yüzlerce yangın bombası ticarethanelerle mağazaların üzerine bırakılmış ve fakat daima uyanık olan alâkadar servislerle halkın gösterdiği faaliyet sayesinde bütün yangınlar söndürülmüştür. Yük sek kudretli bombalar bir hastahaneyi hasara uğratmıştır. Bir belediye kliniğine, bir manastıra, bir otele, bir sinemaya, 3 mektebe ve bir ticarethaneye bomba isabet etmiştir. Düşen infilâk bombasının adedi mutaddan az görünüyordu. Hücumu müteakib düşman şiddetli bir baraj ateşi ile karşılaşmış ve projektörler faaliyete geçmiştir.

Londgkiui gece yarısından evvel olmak üzere üç alârm verilmiş, fakat düşmanın faaliyeti zayıf olmuştur.

Liverpoll ile batı - şimal üzerinde de tayyareler görülmüştür.

Memleketin diğer kısımları üzerine de bombalar atılmışsa da zayiat kaydedilmemiştir.

İtalyanlar İspanyol vapurlarını batırıyorlar

Londra, 4 (a.a). İtalyan deniz altı kumandanlarının İspanyol vapurlarını batırmak için emirler almış olduklarına dair olan haberler hakkında şimdi Londra ya daha sarih malûmat gelmiştir. Eylül zarfında batan İspanyol vapurlarının adedi altıdır. Bu vapurlarda cenup Amerikasından İspanyaya sevkedilen yiyecek maddeleri bulunuyordu. Ayni ay zarfında Jose Carranza adındaki balıkçı gemisi Villano burnunun batı şimalinde batmıştır. Ayni tarihe doğru Faroons ve Calvora adında iki balıkça gemisi ayni tarzda batmış ve kânunuevvelde de San Carlos vapuru Juby burniyle Fuente Ventura arasında bir İtalyan denizaltısı tarafından batırılmıştır.

İtalyan denizaltı filosuna verilen bu emrin manasını anlamak güçtür. Bahusus ki İspanyol vapurları hangi suretle olursa olsun müttefiklerin menfaatine herhangi bir ticaret yapamazlar. İspanyanın İspanyol halkını doyurmak için bütün vapurlarına ihtiyacı vardır. Verilebilecek tek mana, İngiliz vapurlarına hücuma cesaret edemiyen İtalyan denizaltı filosunun enerjisini müdafaasız İspanyol vapurları üzerinde göstermesidir.

" İtalyanlar Türkiyeyi korkutmak istiyorlarsa zamanı fena seçmişlerdir "

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Viyanada ne görüşeceği bilinmiyorsa da Bulgar kralı Borisin arzusu Bulgaristanın bitaraflığını idame etmektir.

Rumanyada ise Alman faaliyetinin alâmetleri daha aşikârdır. Eski Alman polisi şeflerinden meş'um Von Killinger'in Fabricoious'un yerine elçi tayin edilerek Bükreşe gelmesi demir muhafızlarla Gestapo tarafından yapılan tethiş hareketiyle ayni zamana tesadüf etmiştir. Alman tazyiki Rumanya üzerinde artamktadır. Buna mukabil Türkiye bütün tehdid ve davetlere karşı metanetini muhafaza etmiştir.

İtalyan matbuatı Türkiyeye karşı tekrar şiddetli bir mücadele açmıştır. Giornale D'İtalia gazetesi, Türkiyeyi, 12 ada hakkında İngiltere ile gizli bir anlaşma yapmış olmakla itham etmektedir.

Diplomatik muharririne göre, bu anî hücumun sebebleri karanlık kalmakta ise de İtalyanların B. Hitlerin Türkiyeyi elde etmek için rüşvet olarak 12 adadan bir kaçının Türkiyeye terki hususunda B. Mussoliniyi ikna etmek istediği hakkındaki haber itibardan düşürülmek istenildiği tahmin edilebilir.

Muharrir sözlerini şu suretle bitirmektedir:

İtalyanlar Türkiyeyi korkutmak istiyorlarsa, zamanı fena seçmişlerdir.

Sovyet Ajansının bir tekzibi

Moskova, 4 (a.a.) — Tass ajansı bildiriyor:

Yabancı memleketler basını, 1 kânunusanide Pravda gazetesinin veyahud herhangi diğer bir Sovyet gazetesinin Stalinin Enternasyonal vaziyetin tehlilini ihtiva eden bir makalesini ve yahud bir yeni yıl mesajını neşreylediği hakkında bir haber yaymıştır.

Tass ajansı, uydurma olan bu haberi tekzibe salâhiyettardır.

Harbin başındanberi 341 bitaraf vapur batmış

Kopenhag, 4 (a.a.) — Stefani:

"Social Demokraten,, gazetesinin Stokholm muhabirinin bildirildiğine göre şimdiye kadar harbden doğan sebeblerle 1 milyon350.000 ton hacminde, bitaraf devletlere aid, 341 vapur batmıştır. 2063 gemici ölmüştür.

Peynir ihtikârı

Fiyat mürakabe bürosunun peynir işi etrafında bir müddettenberi yapmakta olduğu tetkikler neticesinde peynir ihtikârının yeni bir şekli meydana çıkarılmıştır. Bazı kimselerin Trakyadan getirdikleri peynirleri istedikleri şahıslara gizli olarak sattıkları ve bunların da arzu ettikleri kimselere pahalı fiyatlarla dağıttıkları anlaşılmaktadır. Büro memurları Kadri isminde birinin bu şekilde Edirneden kamyonlarla getirdiği 200 teneke peyniri nereye götüreceğini takib etmişlerdir. Kadri bu peynirlerden 100 tenekesini tütün gümrüğünde 5 numarada Yani Tevodisyadis isminde birine götürdüğü görülmüştür. Bir gün sonra mürakabe memurlarından bir kaçı alıcı sıfatile bu mağazaya müracaat ederek peynir almak istediklerini söylemişlerdir. Uzun pazarlıklardan sonra 5 - 10 teneke peyniri ancak 42.5 kuruştan vermeğe razı olmuştur. Peynirler alınarak parası verilirken bir cürmü meşhud yapılmıştır.

Bu mağaza sahibi komisyonun 40 kuruş fiyat tesbit ettiği topdan peyniri 42.5 kuruşa satarak ihtikâr yapmaktan suçlu olarak bugünlerde müddeiumumiliğe teslim edilecektir.

Diğer tarafdan buzhanelerde peynirleri bulunan bazı topdancılar da peynirleri buralardan çıkararak civar şehirlere göndermeğe başlamışlardır. Mürakabe bürosu bunlar hakkında da takibatta bulunmağa başlamıştır.

Tanca meselesi hallediliyor

Nevyork, 4 (a.a.) — Tas:

Nevyork Times gazetesine göre İngiltere ile İspanya hükûmetleri Tancadaki İngiliz menfaatlerinin korunması meselesinde anlaşmışlardır. Anlaşmanın birkaç gün içinde imzası beklenmektedir. Tancanın harpten sonraki statüsü hakkındaki müzakerelere devam edilmektedir.

Gazete, Amerikadan İspanyaya hububat gönderilmesi hakkındaki müzakerelerin de devam ettiğini yazıyor.

Kanlı bir vak'a

Dün gece beş sarhoş bıçaklarla birbirine girdi

(Baş tarafı 1 incide)

Gedikpaşa caddesi dün gece adetâ bir muharebe meydanı gibi olmuş ve ne bir bekçi ve ne bir polis bulunup da bu arbedeye mâni olamamıştır. Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılan yaralılardan Mığırın çok ağır olduğu ve kaybettiği kanın tesirile hayatının tehlikede olduğu söylenmektedir.

Paravon kendisine sorulan suale:

— Beni Süreyya vurdu.

Demiştir. Polis tahkikata devam etmekte ve henüz yakalanmıyan Süreyyayı şiddetle aramaktadır.

oraya yıkılmıştır. Mustafa ise birkaç yerinden bıçak yarası almış ve her tarafı kan içinde kalarak hemen olduğu yere yıkılmıştır. Mığır ise.. hepsinden ağır ve daha çok bıçak yarası almış olduğu halde Gedikpaşa fırını karşısındaki kaldırıma düşmüştür.

Bu hâdise anında etraftan istimdad ve bağırıp çağırmalar arttığı ve çoğaldığı halde mahallede ne bekçi ve ne de polis devriyesi bulunamamış, hattâ bu kanlı vakanın bitmesinden sonra her tarafta bekçi aranmasına ve birçok kimselerin imdad düdüğü çalmasına rağmen vaka yerine hiçbir bekçi ve polis gelmemiş.. tam yirmi dakika yaralılar oldukları yerde kan zayi etmişlerdir.

Vaka yerinde tahkikat yapan gece muharriri arkadaşımız bu hususta edindiği notları şöyle hulâsa etmektedir:

Hâdiseye sebeb olarak yalnız sarhoşluk mevzuubahs olmaktadı. Bu da ilk önce meyhanede yapılan bir dil dalaşmasından çıkmıştır. Hâdise yerinde kanlı bir sustalı bulunmuş ve yaralıların hangisi kimin tarafından ve ne suretle yaralandığı anlaşılamamıştır.

Yaralananların düştükleri yerlerde yirmi dakikadan fazla kan akıttıkları ve bekçi ile polisin işe vaz'iyed etmesinden daha evvel sıhhî imdad otomobillerinin ikisinin birden vaka yerine geldikleri görülmüştür. Ve ancak yaralılar halk tarafından otomobile bindirildiği sırada Çarşıkapıdaki nokta ile mahalle bekçileri hâdise yerine gelebilmişlerdir. Halbuki bu mahallede tam dört bekçi bulunmakta imiş?!..

Bu korkunç ve kanlı vuruşmanın daha çok feci ve ölümlü neticeler vermesi muhakkakken Receb adındaki bir er şiddetle kavgacıların arasına atılıp müdahalede bulunarak iki hafif yaralı olan Mustafa ile diğer mütecavizin tekrar kapışmalarına ve daha kanlı bir facia çıkarmalarına mâni olmuştur.

AMERİKA 200 ticaret vapuru yapıyor

Vaşington, 4 (a.a.) — B. Roosevelt, 200 ticaret gemisinin inşası hakkındaki programı bildirirken demiştir ki:

Halen o derece büyük tonilâto miktarında vapur batırılmaktadır ki harp sonunda ve belki de daha evvel vapur yokluğu hissedilecektir. Binaenaleyh hükûmet, istikbal için muhtemel bulunan ve yokluğa karşı koymak için tedbirler almayı kendisine vazife bilmiştir. İnşi edilecek vapurların hepsi bir tek modelde olacaktır. Zira vapurların muhtelif tipte inşası, 6 ile 8 ay daha fazla zamana ihtiyaç gösterecektir. Vapurların tezgâha konmasından evvel parça imalâtı için bütün gayretlerin yapılması çok iyi olur. Tâ ki yeni inşa edilmekte olan tezgâhlar mümkün olduğu kadar montaj müesseseleri halinde çalışabilsin.

B. Roosevelt, Amerika birleşik devletlerinin lüzumu kadar çelik istihsali meselesi ile alâkadar olarak da şunları söylemiştir:

Bazı fabrikalar, genişlemek üzeredir. 200 vapur için lüzumlu çelik bulunacaktır.

B. Roosevelttten, İngilterenin baska torpido muhribleri istediği hakkındaki haberin doğru olup olmadığı sorulmuştur. B. Roosevelt, bu suale cevaben, bunlar gazete hikâyeleridir, demiştir.

Yunanlıların Türk matbuatına sempatisi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Memleketimizin samimî dostları olan bu kıymetli meslektaşlarımızın makaleleri Yunan efkâ umumiyesini derin bir surette mütehassis ve müteheyyiç etmiştir. Bu kardeşçe hitaba cevab olarak Atina ajansı kendilerine temin eder ki temenniler arzuları veçhile Yunan kara, deniz ve hava kuvvetlerine ulaştırılacaktır. Yunan kara, deniz ve hava kuvvetleri müttefik ve kardeş Türk matbuatının içten gelen dostça hareketini lâyıkile takdir edecek ve mütehassis ve müteheyyiç olacaklardır.

Etnos gazetesi, Atina ajansının direktörü B. Vekiarelli'nin bir makalesini neşretmektedir. B. Vekiarelli bu makalesinde 940 yılı başında B. Saraçoğlunun Atina ajansı vasıtasile Türk milletine yolladıkları mesajları hatırlatmaktadır.

B. Saraçoğlu mesajında demiştir ki:

Yeni seneye girerken Türk ve Yunan çocuklarının sesi Akdeniz sahillerinin her zaman çıkaracağı âhenkli ses gibi yükselmektedir. İki millet gelecek asırlara itimadla bakmaktadır.

B. Metaksas demiştir ki:

Sevinçte olduğu kadar ıztırab günlerinde de müttehid bulunan milletlerimiz tarihin kendilerine tahmil ettiği sulh ve medeniyet eserini sonuna kadar götürmek üzere şarkî Akdenizde elele vermeğe devam edeceklerdir.

Makale muharriri 1940 şubatında aktedilen Balkan Antantı konseyi içtimaını son içtima olarak telâkki etmek lâzım mıdır sualine şu cevabı vermektedir:

Hayır, çünkü kıymetli meslektaşımız ve dostumuz Hüseyin Cahid Yalçının (Yeni Sabah) gazetesinde daha evvelisi gün yazdığı gibi böyle bir anlaşma hâdiselerin icabıdır ve her ne pahasına olursa olsun yeniden tahakkuk edecektir.

Yunan Başvekilinin Teşekkürü

Atina, 4 (a.a.) — Başvekil Metaksas polis jandarma ve itfaiye kuvvetlerine bir mesaj göndererek cesaret ve feragatlerinden dolayı kendilerine ve bilhassa muharib orduyu takib edenlerle bombardımana uğrıyan şehirlerde fedakârlıkla vazifelerini ifa edenlere teşekkürlerini bildirmiştir.

Metaksas'ın Mesajı

Atina, 4 (a.a.) — Atina ajansı bildiriyor:

General Metaksas harbiye, bahriye ve hava nazırı sıfatile ordulara hitaben aşağıdaki mesajı göndermiştir:

Kara, deniz ve hava ordularının kahraman muharibleri,

Yortular ve yeni yıl sizi silâh elde yurdun müdafaası için çok çetin bir muharebe yaparken buldu. Mücadele çetin, fakat ayni zamanda şan ve zaferlerle doludur. Bütün Elen milleti size hayranlık ve gururla bakıyor. Sizler milletin kuvvetini temsil eden tezahürü ve mevcudiyetinin müdafilerisiniz. Yunanistanda sizi mütemadiyen, her dakika, gece ve gündüz düşünmeyen hiçbir kimse yoktur. Kadın, erkek, herkes, kahramanlık menkibelerinizle müftehir olarak, sizinle beraberdir ve Allaha sizin için, savaş meydanında ölenlerin şerefli âkıbeti ve millet hatırasında ebediyen yaşamaları için dua etmektedir.

Darphane ve damga matbaası müdürlüğünden;

1 — Muhammen bedeli 2360 ve ilk teminatı 177 lira olan 2000 kilo sudan zamkı açık eksiltmeye konmuştur.

2 — İhale 20/1/941 pazartesi günü saat 15 de idaremizdeki komisyonda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin kanunun tayin ettiği vesaik ve ilk teminat makbuz veya mektuplarile birlikte mezkûr gün ve saatte idaremizde bulunmaları lâzımdır. Şartnameler her gün idareden parasız verilir. «63»

TÜRKİYE KIZILAY
Cemiyeti Umumî Merkezinden:

Nümune ve şartnamesine göre (1885) adet demir portatif karyola kapalı zarfla ihale edileceğinden alâkadarların mühürlü nümuneyi görmek üzere İstanbulda Yeni Postane civarında Mimar Vedad caddesinde "KIZILAY,, hanında Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaat etmeleri ve kapalı zarfların yüzde on beş nisbetindeki teminatla 7.1.941 salı günü saat on bire kadar mezkûr Direktörlüğe tevdii ilân olunur.

HİKAYE

YOLCULUK

Meldâ Adana postasında birinci sınıf yolcu vagonunda oturuyordu. Kendisi yüksek bir mekteb mezunu idi. İhtiyar bir annesinden bir de ablasından başka kimsesi yoktu. İlk defa olarak İstanbuldan ayrılıyordu. Gerçe bu ayrılık müvakkattı. Gidib gelecekti. Fakat sonra kendini nereye tayin edecekleri belli değildi. Muhtelif rivayetler vardı. Bu bekleme müddetini geçirmek için bir sene evvel bir zabitle evlenerek Adanaya giden ablasını görmeğe gidiyordu.

Meldâ düşünüyordu. Bir kaç ay sonra doğub büyüdüğü İstanbuldan ayrılacaktı. Tayin edildiği yerde ne ailesinden ne arkadaşlarından kimse bulunmıyacaktı. Dar bir muhit içinde durmadan çalışmak mecburiyetiyle karşılaşacaktı.

Gerçi o çok iyi bir tabiate malikti. Muhitine derhal intibak eder, herkese kendini sevdirirdi. Onun hislerini debdebe ve darattan ziyade, tabiî güzellikler okşardı. Fakat ne de olsa gençti, güzeldi, hem de olgun ve hassas bir gençti. Onda yeni doğacak ihtiyaçlar olabilirdi.

Yeni doğacak ihtiyaçlar diyorum. Evet; bu söz Meldâ için pek yerindedir. Meldâ bütün tahsili boyunca yalnız istikbal teminini düşünmüştü. Ne geçici hislere, ne de kuvvetli bir aşka kendini kaptırmamıştı. Onun düşüncesine göre medeni bir genç - gerek kız, gerek erkek - tahsil boyunca hislerine, irade, ve idaresine sahib olmalıdır. Aksi takdirde ne kuvvetli bir kalb ve hayat arkadaşına, ne de refaha kavuşacak bir mesleğe tesahüb edebilir. Ancak mütekâmil bir insan hayatı boyunca mesud yaşayacağı arkâdaşı seçer. Meldânın bu şekil düşünüşü hakikaten takdire değer bir düşünüştü.

Her genç kız gibi Meldânın karşısına da vakit vakit bir çok gençler çıkmıştı. Kimi çılgınca bir aşkdan, gibi mesud bir yuva müjdeliyen hislerden bahsetmişti. Fakat Melda hepsine:

— Arkadaş bunlar şimdilik vakitsiz tezahürler. Hele tahsilimi bitireyim de sonra imkân bulursak anlaşırız, derdi. Dha ileri gidenlerle de ahbaplığı keserdi. Yıllar geçtikçe onun bu dürüst düşünüşü tevali eden kat'î hareketleri muhitindeki erkek arkadaşları korkak ve kendine karşı hürmetkâr yapmıştı. Her arkadaşı onu erişilmiyecek bir kudret gibi sever ve sayardı. Çok güzel olan bu kız arkadaşlarına hislerinden hiç bir şey açamazlardı.

İşte Meldâ, yükseklikle nihayetlenen tahsilini böyle bitirmişti. Onu o gün Haydarpaşadan kalabalık bir arkadaş grupu uğurlamıştı. Tren hareket ederken hep bir ağızdan Meldâ çok kalma çabuk gel, tayin emrimiz gelinciye kadar biraz da İstanbulda gezelim diye haykırmış - lardı.

Meldâ kendini geçirmiye gelen arkadaşlarının hepsini severdi. İçlerinde vechen ve ahlâken beğendikleri de vardı. Lâkin hiç biri onun katı kalbinde bir köşe kapmamıştı. Onun kalbi tamamen boştu. Bu boşluğu, bu ayrılışında daha iyi anladı. Yıllarca başbaşa çalıştığı arkadaşlardan ilk defa ayrılmak onun derin elâ gözlerine bir gözyaşı tufanı yürütmüştü. Fakat bu toptan yekûn bir ayrılığın hüznü idi, içinde hiç bir tercih hissi yoktu.

Evet düşünüyordu, acaba tamamen İstanbuldan ayrılırken de bugünkü gibi mi, ayrılacaktı? Onu kendisi de bilmiyordu. Yalnız bildiği ve hissettiği bir nokta vardı. Kalbi boş ve temizdi.

Durmadan ilerliyen tren Pendiğe gelmişti. Birden vagonun kapısı açıldı, içeriye uzun boylu esmer yüzlü ciddî tavırlı bir genç girdi. Hafif bir selâm vererek yer olub olmadığını sordu.

Meldâ kendinden başka kimse olmadığı cevabını verince genç teşekkür etti ve küçük valizini yerleştirerek oturdu.

Tren yine hareket etmişti. Genç kız pençereden gelen rüzgârdan kırpıştırdığı gözlerle durmadan geçen görünüşlere bakıyordu. Bir arlık fazla üşüdüğünü hissetti. Camı kapatmak istedi, fakat kapayamıyordu. Genç erkek çalak bir hareketle kalktı ve kapadı. Bu suretle aralarındaki sakit safha değişti. Yolculuğun verdiği içli samimiyetle konuşmağa başladılar.

Konuştukça anlaşıyorlar. Garib bir tesadüfle fikirleri, düşünüşleri karşılaşıyordu. Yolculuk boyunca bu iki genç o kadar birbirlerine kaynaştılar ki vagonlarına girib çıkan yolcular onları iki kardeş sanıyordu. Beraber yemek yediler, trenin çokça durduğu istasyonlarda beraber dolaşmıya çıktılar. Netice itibariyle tam mânasiyle anlaşan iki arkadaş olmuşlardı.

Gencin ismi Osmandı, Adanalının yerlisi idi. İstanbulda tıb tahsili etmişti. Bu sene bitirmiş ailesinin yanına gidiyordu.

Meldâ da ona Ticaret mektebini bitirdiğini ve ablası ile görüşmek üzere Adanaya gittiğini söyledi.

Yolculuğun devam ettiği iki gün bir gecede durmadan konuştular. Temas ettikleri mevzular ilmi ve içtimaî idi. Birbirlerine karşı ılık bir samimiyetleri vardı. Kendileri bile bu birdenbire tezahür eden samimiyete hayret ettiler.

Adanaya yaklaşınca Meldâ bu zamana kadar duymadığı garib bir hisle sarsıldı. Ne garib, yolun uzamasını istiyordu.

Osman da o şekil düşünüşle dolu olacak ki çok dürüst bir ifade ile yolun uzunluğunu istediğini bildirdi.

Adanaya gelince birbirleriyle vedalaştılar, ikisi de onları karşılamıya gelen gruplara karıştılar. O sırada iki genç de tedkik edilse idi, her ikisinin de yüzünde ayrılığın melâli görünürdü.

Bir hafta sonra Adanada bir kır balosu tertib edilmişti. Meldânın ailesi de oraya davetli idi. O gece Meldâ çok sade ve fakat pek şık bir elbise giymişti. Yüzünün mat rengi, kumral saçları mevzun endamı ile herkesin dikkat nazarını çeken bir tip olmuştu. Bir aralık gözüne Osman ilişmişti. O da onu görmüş olacak ki Meldâya doğru geliyordu. Uzun yılların arkadaşlığı var gibi birbirlerinin ellerini sıktılar. Meldâ enistesine ve ablasına takdim etti. Balo boyunca birbirlerinden ayrılmadılar.

Yavaş yavaş davetliler dağılırken Osman çok ciddî bir lisanla: — Bayan Meldâ artık görüşmemiz, bu iki tesadüf gibi tesadüflere kalmasın diyecek olsam bilmem nasıl karşılarsınız dedi. Bu söze Meldâdan evvel enistesi cevab verdi. Çok haklısınız, Bay Osman, cevab ver Melda.

Bilinemez nasıl bir hisle genç kızın yüzünü tatlı bir kızıllık sardı. Enistesine dönerek: Peki öyle ise gün veriniz dedi.

Temkinli ve vakur bir zabit olan Bay Vedad bir kaç gün sonra Meldânın şerefine yapılacak bir kır gezintisine Osmanı davet etti.

Üç gün sonra bütün nezahet ve samimiyetle devam eden kır eğlencesinde Meldâ ve Osman herkesin dikkat nazarını çeki - yordu.

O gün ikisi de çok güzeldiler. Ve çok zarif giyinmişlerdi. Onlar ciddiyetlerinden hiç bir şey kaybetmiyerek gayri ihtiyari bir alâka ile birbirlerine yaklaşıyorlardı. Nihayet gün ilerle - miş ve akşam olmuş herkes gitmiye hazırlanmıştı ki Osman Vedad Beyin yanına yaklaşmış hürmet dolu bir sesle onları haftaya kendi bahçelerine davet ediyordu. **(Sonu yarın)**

RADYO

5/1/1941 PAZAR

9.00	Program	18.50	Müzik
9.03	Haberler	19.30	Haberler
9.45	Ev kadını	19.45	Müzik
	★	20.15	Müzik
12.30	Program	20.30	Konuşma
12.33	Müzik	20.45	Müzik
12.50	Haberler	21.15	Konuşma
13.05	Müzik	21.30	Müzik
13.25	Müzik	22.10	Müzik
	★	22.30	Haberler
18.00	Program	22.50	Müzik
18.03	Müzik	23.25	Kapanış

BORSA

4 İkincikânun 941

Açılış ve kapanış

Londra	1	Sterlin	5.24
New - York	100	Dolar	132.20
Cenevre	100	İsviç. Frc.	29.7725
Atina	100	Drahmi	0.9975
Sofya	100	Leva	1.6225
Madrid	100	Peçeta	12.9375
Belgrad	100	Dinar	3.175
Yokohama	100	Yen	31.1375
Stokholm	100	İsveç kr.	31.0975

ESHAM ve TAHVİLÂT

Ergani	19.75

Dr. Operatör
RAHİME BATU
Hastalarını 14 - 19 arası Cağaloğlunda Sağlık Yurdunda kabul eder. Tel: 20107

"Yeni Sabah,, ın ilân fiyatları

	Kr.
Başlık maktu olarak	750
Birinci sayfada santimi	500
İkinci „ „	350
Üçüncü „ „	300
Dördüncü „ „	100
Beşinci „ „	75
Altıncı „ „	50

İmtihanla Memur alınacak

İnhisarlar umum müdürlüğünden

A — Teşkilâtımızın taşradaki mürtehal memuriyetleri için İstanbulda 22/1/1941 çarşamba günü bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

B — İmtihana girmek istiyenlerin aşağıda yazılı vasıf ve şartları haiz olmaları lâzımdır.

1 — En az orta tahsili bitirmiş olmak,

2 — Askerliğini yapmış olmak veya müceccel bulunmak, bilhassa her iki halde de son yoklamalarını nüfus cüzdanına kaydettirmiş olmak,

3 — 21 yaşından aşağı ve 30 yaşından yukarı olmamak,

4 — Her iklimde vazife görebilecek derecede sıhhatli olmak,

5 — Akrabasından olmayan iki zatı referans olarak göstermek,

6 — Türk olmak ve ecnebi kadınlarla evli bulunmamak,

7 — Mektebe devam eder talebeden olmamak,

C — Talib olanlar bir dilekçe ve evrakı müsbite ve üç fotografla birlikte «Galatada Tuhtun caddesinde Veli Alemdar hanında umum Müdürlüğümüz memurin şubesine 18/1/1941 cumartesi gününe kadar müracaat etmelidirler.

İmtihan mevzuu şunlardır:

1 — Hesab ve hendese

2 — Yazı

3 — Umumi malûmat «hayat bilgisi, coğrafya»

4 — Lisan «konuşma ve yazma» «ihtiyarîdir»

Ecnebi lisanına vâkıf bulunanlar hangi lisanı bildiklerini dilekçelerine yazmalıdırlar.

NOT:

1 — İmtihan neticesinde ayni derecede muvaffak olanlar arasında yabancı lisana vâkıf bulunanlar tercih edilir.

2 — İmtihanda kazananların muvaffakiyet ve tahsil vaziyetlerine göre sırasile tayinleri yapılır.

3 — Tayin edildiği mahal ve vazifeyi tebliğ tarihinden itibaren on beş gün zarfında kabul ile vazifesi başına gitmiyenlerin tayin hakları iptal edilir. (12556)

Devlet Demiryolları İlânları

Muhammen bedeli 2730 lira olan 26 adet manyetolu portatif telefon 14/1/1941 salı günü saat «11» on birde Haydarpaşada gar binası dahilinde ki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin «204» lira «75» kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (12143)

* * *

Devlet Demiryolları Avrupa hattı 9 uncu İşletme Müdürlüğünden:

İstanbul - Edirne ve Kırklareli arasında karşılıklı olarak yevmi işlemekte olan 7 ve 8 No. lu yolcu trenlerimizin hareket saatlerinde 6/1/941 tarihinden başlamak üzere aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır. Daha fazla malûmat alınmak için istasyonlara müracaat edilmesi sayın halka ilân olunur. (34)

İstanbuldan hareket	Saat	8.50	Edirne Karaağaçtan hareket	saat	8.40
Edirne Karaağaç varış	»	17.48	Kırklarelinden hareket	»	8.40
Kırklarelne varış	»	17.45	İstanbula varış	»	17.50

* * *

Eskişehir cer atölyesi için san'atkâr yetiştirmek üzere amele kaydile lise ve mektep mezunları alınacaktır. Bunlar bir sene istihdam edildikten sonra gösterecekleri kabiliyetlere göre işçi muavinliğine terfi ettirileceklerdir.

Aşağıdaki şartları haiz olanlar 13/1/1941 akşamına kadar Sirkecideki 9 uncu işletme müdürlüğüne bir dilekçe ile müracaat etmelidirler.

1 — En az ilk mektep mezunu olduğuna dair şehadetname ibraz etmek,

2 — 1325 ilâ 1334 doğumlulardan askerliklerini yapmış olanlar,

3 — 1337 ve 1338 doğumlulardan askerliklerini henüz yapmamış olanlar. «71»

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu — Neşriyat Müdürü: Macid Çetin
Basıldığı yer: (H. Bekir Cüreoylar ve Cemaleddin Saraçoğlu matbaası)

Bir çalgıcının seyahati

125

Arkadaşımın köprünün demirlerine asılalım dediğini müteakib ellerimle kenardaki demirleri tutarak kendimi bırakmış ve ham armud hevengi gibi nehrin üzerinde asılı kalmıştım. Tam o sırada üzerimize gelen şimendüfer arabası "fış,, diye bir ses çıkardı. Bunu müteakib nehirden "cum,, diye bir gümbürtü ile "aman,, diye bir sada işittim.

Şimendüfer arabası geçmiş, artık o cihetten tehlike kalmamış olduğundan, karanlıkta ne halde olduğunu göremediğim arkadaşıma seslendim:

— Alfred! Ne yapıyorsun?

Bu sualime cevab veren olmadı. Bu sükût ve sükûnet zihnime en fena ihtimalleri getirdi. Acaba biraz evvel duyduğum cumburtu ile aman sadası Alferdin mi idi? Bir daha seslendim:

Yine cevab alamayınca arkadaşımın dereye düşmüş olduğuna artık şüphem kalmadı. Biraz yüzmek bildiğim, onun gibi soğuk sudan korkmadığım cihetle imdadına yetişmek için kendimi suya salıverdim.

Düştüğüm yer nehrin en tehlikeli ve en ziyade akıntılı bir yeri idi. göz gözü göremiyecek derecede karanlık olduğundan etrafımı göremiyordum. Kendimi suyun üzerinde tutarak her tarafa bakındım. Avazım çıktığı çadar bağırıyordum:

— Alfred! Neredesin?

Yine bir cevab yoktu. Nehrin akıntısına doğru bakmak için köprünün ayaklarından birine tutunarak sudan çıktım. Bir adım ilerisini görmek mümkün değildi. Tekrar suya atlıyarak oralarda epeyce yüzdüm ve dolaştım. Bir kaç defa boğulmak, akıntıya kapılmak tehlikesine uğradığım halde arkadaşımı saatlerce aradım. Bu gayretimden hiç bir netice hâsil olmadı. Biçare Alfred meydanda yoktu.

Alfredi daha aramak istiyor isem de soğuk iliklerime kadar işlemiş, tirtir titremeğe başlamıştım. Bu halde bir iş göremiyeceğimi, benim de yatıp gideceğimi düşünerek nehrin kenarına çıktım. Orada oturup düşünmeğe başladım. Arkadaşımın boğulduğunu bir türlü zihnim kabul edemiyordu. Fakat bütün bu düşüncelerimin boş olduğu da meydan idi. Kimbilir? Alfredin nâşı şimdiye kadar hangi denizin derinliklerine gömülmüş gitmiştir. Yine bir ümid ile bağırmağa başladım:

— Alferd! Alferd! Ben buradayım!

Yine bir cevab, etrafta bir ses ve sada yoktu. Bu son ümidim de zail olunca oraya, otların üzerine yüzükoyun yatarak hüngür hüngür ağlamağa başladım. Dünyada kimsem yoktu, yapayalnız dolaşıyordum. O sırada Alferde tesadüf ederek onunla arkadaş olmuş, boş bulunan kalbimi onun muhabbeti ile doldurmuştum. Simdi öda elimden gitti. Hem de ne feci bir surette uçub gitti.

Biçare Alferd ölürken ne kadar su içmiştir! Tabii bu sulardan midesi rahatsız olmuş, karnı şişmiştir. Kimbilir ne kadar muazzab olmuş ve zahmet çekmiştir?

Artık dünyada eskisi gibi bütün bütün yalnız kalmıştım. Kederimi ağlamakla, bol bol gözyaşı dökmekle tahfife çalışıyordum.

Arkadaşımı bulmak için şarfettiğim gayret tab ve tavanımı kesmişti. Soğuk nehir sularıyle sırsıklam olan elbisem de vücudume yapışmış, âdeta sudan çıkmış sıçana dönmüş idim. Lâkin derenin kenarından bir türlü ayrılamıyordum. Arkadaşımın birdenbire karşıma çıkarak uzun bir kahkaha koyuvereceğini ümid ediyordum.

O halde uyumuş kalmışım.

Ertesi sabah o civardan geçen bir köylü nehrin kenarında, otlar üzerinde bir adamın, âdeta bir cesed gibi yatıb kalmış olduğunu görerek merakla yanıma yaklaşmışlar, beni uyandırmak ve kendime getirmek için pek uğraşmışlar. Neden sonra gözlerimi açtım, nerede olduğumu bilemiyerek etrafıma bakındım. Bir akşam evvelki vak'ayı rüya ya hamlederek olanca sesimle:

— Alferd sevgili arkadaşım Alferd! Oradasın, yanımda değil mi? İstemem istemem. Ayrılmayız gideriz. Şimendüfer arabaları fena.

Diye bağırdım.

(Arkası var)